

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური და მმართველობის ანგარიშგება

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

შინაარსი:

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა.....	3
--------------------------------------	---

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	6
სრული შემოსავლის ანგარიშგება	7
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	8
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება.....	9

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ზოგადი ინფორმაცია.....	10
2. მომზადების საფუძვლები	11
3. ძირითადი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები.....	13
4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა.....	14
5. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები.....	19
6. იჯარები.....	20
7. სხვა გრძელვადიანი აქტივები.....	21
8. ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოში	21
9. მარაგები	21
10. საგადასახადო აქტივი	21
11. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	22
12. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	23
13. კაპიტალი.....	24
14. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	24
15. ამონაგები.....	25
16. გაზის თვითღირებულება.....	25
17. მილსადენის შენახვისა და ოპერირების ხარჯი.....	25
18. სხვა ხარჯები.....	26
19. სხვა შემოსავალი.....	26
20. ფინანსური ხარჯები.....	26
21. პირობითი ვალდებულებები.....	27
22. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან.....	28
23. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები.....	29
24. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა.....	29

მმართველობის ანგარიშგება.....	29
-------------------------------	----

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის მფლობელებსა და ხელმძღვანელობას

პირობითი მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ (შემდგომში - „კომპანია“) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგების, ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგებისგან და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, რომელიც მოიცავს ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვას.

ჩვენი აზრით, პირობითი მოსაზრების საფუძველში მოცემული საკითხის ეფექტის გარდა, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

პირობითი მოსაზრების საფუძველი

როგორც მე-8 შენიშვნაშია აღწერილი, კომპანია ფლობს 40%-იან წილს მეკავშირე საწარმოში, რომლის ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის 2,000 ათასი ლარი. კომპანიას არ გაუკეთებია მეკავშირე საწარმოში ინვესტიციის გაუფასურების ტესტირება ბაზს 36-ის „აქტივების გაუფასურების“ შესაბამისად. ჩვენ ვერ შევძელით მოგვეპოვებინა საკმარისი და შესაფერისი აუდიტორული მტკიცებულება იმის შესახებ, გაუფასურებულია, თუ არა აღნიშნული ინვესტიცია მეკავშირე საწარმოში 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. აქედან გამომდინარე, ჩვენ ვერ შევძელით განგვესაზღვრა საჭირო იყო თუ არა კორექტირების შეტანა მეკავშირე საწარმოში ინვესტიციასთან და ფინანსური ანგარიშგების შემადგენელ სხვა ელემენტებთან დაკავშირებით.

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში, „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები, რაც გულისხმობს შესაბამისობას „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ მიერ გამოცემული „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ მოთხოვნებთან და ამასთანავე ვასრულებთ ამავე კოდექსით განსაზღვრულ სხვა ეთიკურ ვალდებულებებს.

გვკერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია, რომელიც შეტანილია თანდართულ მმართველობის ანგარიშგებაში მიღებული გვქონდა აუდიტორის დასკვნის თარიღისთვის და მასზე პასუხისმგებელია კომპანიის ხელმძღვანელობა. ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ზემოხსენებულ სხვა ინფორმაციას.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციასაც და განვიხილოთ, არის თუ არა ის არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება. ამასთან დაკავშირებით, ჩვენ არ აღმოგვიჩენია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე, შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს და, საჭიროების შემთხვევაში, განმარტოს საქმიანობის უწყვეტობა და მასთან დაკავშირებული საკითხები. ასევე, ანგარიშგება მოამზადოს საქმიანობის უწყვეტობის დაშვების საფუძველზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია, ოპერაციების შეჩერება ან არ აქვს ამის გარდა სხვა არჩევანი.

მართვის უფლებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესს გაუწიონ ზედამხედველობა.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მივიღოთ გონივრული რწმუნება, შეიცავს თუ არა მოცემული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას.

უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად განიხილება, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) თანახმად, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ვადგენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკებს, ვგეგმავთ და ვასრულებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობის ვერ აღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულვებელყოფას;
- შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე;
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების მიზანშეწონილობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების გონივრულობას;
- მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე, გამოვთქვამთ მოსაზრებას რამდენად მიზანშეწონილია ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის გამოყენება ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესში და არსებობს თუ არა მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობები, რაც საფუძვლიან ეჭვს ბადებს კომპანიის შესაძლებლობაზე, საქმიანობა განაგრძოს როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. თუ დავრწმუნდით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებული ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გაავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე და თუ ასეთი განმარტებითი შენიშვნა არის შეუსაბამო, გავცეთ მოდიფიცირებული დასკვნა. ჩვენი დასკვნები ემყარება აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ

აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა;

- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მართვის უფლებით აღჭურვილ პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებზე და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის, შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

დასკვნა სხვა საკანონმდებლო და მარეგულირებელ მოთხოვნებზე

მოსაზრება

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- 2020 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, თანხვედრაშია ფინანსურ ანგარიშგებასთან ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით; და
- 2020 წლის მმართველობის ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით მოიცავს “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის მმართველობის ანგარიშგება მოამზადონ „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან მმართველობის ანგარიშგების მომზადების პროცესს გაუწიონ ზედამხედველობა.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედნილობაზე და ასევე - მოიცავს თუ არა იგი “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

აუდიტორის დასკვნაში წარმოდგენილ შედეგებზე პასუხისმგებელი გარიგების პარტნიორი:

ივანე ჟუჟუნაშვილი (რეესტრში რეგისტრაციის ნომერი **SARAS-A-720718**)

შპს „ბიდიო აუდიტის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

26 პრილი, 2021 წელი

აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა;

- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მართვის უფლებით აღჭურვილ პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებზე და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის, შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

დასკვნა სხვა საკანონმდებლო და მარეგულირებელ მოთხოვნებზე

მოსაზრება

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- 2020 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, თანხვედრაშია ფინანსურ ანგარიშგებასთან ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით; და
- 2020 წლის მმართველობის ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით მოიცავს “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის მმართველობის ანგარიშგება მოამზადონ “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის შესაბამისად.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან მმართველობის ანგარიშგების მომზადების პროცესს გაუწიონ ზედამხედველობა.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედრელობაზე და ასევე - მოიცავს თუ არა იგი “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

აუდიტორის დასკვნაში წარმოდგენილ შედეგებზე პასუხისმგებელი გარიგების პარტნიორი:

ივანე ჟუჟუნაშვილი (რეესტრში რეგისტრაციის ნომერი **SARAS-A-720718**)

შპს „ბიდიო აუდიტის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

26 აპრილი, 2021 წელი

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

('000 ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	5	15,295	13,598
აქტივების გამოყენების უფლება	6	1,835	2,098
სხვა გრძელვადიანი აქტივები	7	65,633	34,344
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოში	8	2,000	2,000
გრძელვადიანი აქტივების შესაძენად გადახდილი ავანსი	7	2,966	6,771
		87,729	58,811
მოკლევადიანი აქტივები			
მარაგები	9	9,063	8,462
საგადასახადო აქტივი	10	6,131	8,926
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	11	16,433	12,618
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	12	80,322	84,315
		111,949	114,321
სულ აქტივები		199,678	173,132
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	13	4,347	34,243
მიზნობრივი კაპიტალი	13	65,731	40,000
დამატებითი შენატანი კაპიტალში	13	14,098	14,098
გაუნაწილებელი მოგება	13	84,594	52,238
სულ კაპიტალი		168,770	140,579
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები	6	1,394	1,628
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	14	15,290	18,302
		16,684	19,930
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები	6	804	530
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	14	13,420	12,093
		14,224	12,623
სულ ვალდებულებები		30,908	32,553
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		199,678	173,132

ფინანსური ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2021 წლის 26 აპრილს შემდეგი პირების მიერ:

გენერალური დირექტორი	_____	მ. შალამბერიძე
გენერალური დირექტორის მოადგილე	_____	გ. ხახუბია

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

('000 ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	5	15,295	13,598
აქტივების გამოყენების უფლება	6	1,835	2,098
სხვა გრძელვადიანი აქტივები	7	65,633	34,344
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოში	8	2,000	2,000
გრძელვადიანი აქტივების შესაძენად გადახდილი ავანსი	7	2,966	6,771
		87,729	58,811
მოკლევადიანი აქტივები			
მარაგები	9	9,063	8,462
საგადასახადო აქტივი	10	6,131	8,926
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	11	16,433	12,618
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	12	80,322	84,315
		111,949	114,321
სულ აქტივები		199,678	173,132
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	13	4,347	34,243
მიზნობრივი კაპიტალი	13	65,731	40,000
დამატებითი შენატანი კაპიტალში	13	14,098	14,098
გაუნაწილებელი მოგება	13	84,594	52,238
სულ კაპიტალი		168,770	140,579
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები	6	1,394	1,628
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	14	15,290	18,302
		16,684	19,930
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები	6	804	530
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	14	13,420	12,093
		14,224	12,623
სულ ვალდებულებები		30,908	32,553
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		199,678	173,132

ფინანსური ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2021 წლის 26 აპრილს შემდეგი პირების მიერ:

გენერალური დირექტორი
გენერალური დირექტორის
მოადგილე

მ. შალამბერიძე

გ. ხახუბია

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

('000 ლარში)

	შენიშვნა	2020	2019
ამონაგები	15	115,736	115,430
გაზის თვითღირებულება	16	(26,090)	(35,715)
მილსადენის შენახვისა და ოპერირების ხარჯი	17	(43,000)	(43,000)
სახელფასო ხარჯები		(13,370)	(14,129)
ცვეთის ხარჯი	5; 6	(3,010)	(2,412)
გადასახადები, გარდა მოგების გადასახადისა		(644)	(393)
სხვა ხარჯები	18	(3,708)	(4,605)
სხვა შემოსავალი	19	977	1,098
საოპერაციო მოგება		26,891	16,274
ფინანსური შემოსავალი	12	7,987	6,184
ფინანსური ხარჯი	20	(2,463)	(2,616)
მოგება(ზარალი) საკუროს სხვაობიდან, წმინდა		(59)	42
წლის სრული შემოსავალი		32,356	19,884

10-37 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

('000 ლარში)

	საწესდებო კაპიტალი	მიზნობრივი კაპიტალი	დამატებითი შენატანი კაპიტალში	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	56,259	-	14,098	32,354	102,711
წლის სრული შემოსავალი	-	-	-	19,884	19,884
მიზნობრივი კაპიტალის ზრდა	-	40,000	-	-	40,000
საწესდებო კაპიტალის ზრდა	630	-	-	-	630
მესაკუთრეზე განაწილება	(22,646)				(22,646)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	34,243	40,000	14,098	52,238	140,579
წლის სრული შემოსავალი	-	-	-	32,356	32,356
მიზნობრივი კაპიტალის ზრდა	-	60,000	-	-	60,000
საწესდებო კაპიტალის ზრდა	-	-	-	-	-
მესაკუთრეზე განაწილება	(29,896)	(34,269)	-	-	(64,165)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	4,347	65,731	14,098	84,594	168,770

10-37 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

('000 ლარში)

	შენიშვნა	2020	2019
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება წლის განმავლობაში		32,356	19,884
კორექტირებები:			
ცვეთა და ამორტიზაცია		3,010	2,412
გაუფასურების ანარიზის ცვლილება	11	113	(455)
მოგება ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან		(392)	(188)
ფინანსური შემოსავალი		(7,987)	(6,184)
ფინანსური ხარჯი	20	2,463	2,616
საკურსო სხვაობიდან მიღებული (მოგება)/ზარალი		59	(42)
		29,622	18,043
(ზრდა) კლება საოპერაციო აქტივებში:			
მარაგები		(640)	1,269
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები		(3,303)	7,345
მიმდინარე საგადასახადო აქტივი		2,795	(3,077)
ზრდა (კლება) საოპერაციო ვალდებულებებში:			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები		(4,673)	(10,207)
მიღებული ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან, საპროცენტო ვალდებულებებისა და მოგების გადასახადის გადახდამდე		23,801	13,373
საიჯარო ვალდებულების პროცენტის დაფარვა		(180)	(66)
წმინდა ფულადი ნაკადები მიღებული საოპერაციო საქმიანობიდან		23,621	13,307
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
მიღებული პროცენტი	12	7,987	6,184
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების შეძენა		(4,035)	(4,150)
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების გაყიდვა		392	197
წმინდა ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან		4,344	2,231
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან			
მიზნობრივი კაპიტალით მიღებული ფულადი სახსრები	13	60,000	40,000
სხვა გრძელვადიანი აქტივების შეძენა	7	(90,900)	(43,900)
საიჯარო ვალდებულებების ძირის გადახდა		(669)	(260)
წმინდა ფულადი ნაკადები გამოყენებული საფინანსო საქმიანობაში		(31,569)	(4,160)
ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა (შემცირება)		(3,604)	11,378
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	12	84,315	73,162
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(389)	(225)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს		80,322	84,315

10-37 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(‘000 ლარში)

1. ზოგადი ინფორმაცია

ა) ორგანიზაცია და საქმიანობა

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია (შემდგომში „კომპანია“) დაარსდა 1999 წლის 30 დეკემბერს, შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანიის სამართლებრივი ფორმით, როგორც ეს განსაზღვრულია საქართველოს „მეწარმეთა შესახებ კანონში“.

კომპანია რეგისტრირებულია შემდეგ მისამართზე: I კვარტლის მიმდებარედ (ნაკვეთი N1/40), გლდანის საცხოვრებელი რაიონი, ქ. თბილისი, საქართველო. კომპანიის მარეგისტრირებული ორგანო არის ისნის რაიონის სასამართლო და რეგისტრაციის ნომერი # 7/4-1350. კომპანიის სარეგისტრაციო ნომერია 206103722.

კომპანია მართავს საქართველოს ტერიტორიაზე მთავარ მაგისტრალურ გაზსადენ სისტემას, რომლის მფლობელია სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“, რომლის მფლობელიც არის საპარტნიორო ფონდის მეშვეობით, საქართველოს მთავრობა. კომპანია ერთადერთი ლიცენზირებული გაზის გადამზიდავია საქართველოში. არსებული ლიცენზია გაიცა 2009 წლის 10 დეკემბერს უზაოდ.

კომპანიის შემოსავალი, რომელსაც ის იღებს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ კუთვნილი მაგისტრალური გაზსადენის სისტემის გამოყენებით, შედგება შემდეგისგან:

- 1) ბუნებრივი აირის ტრანზიტი რუსეთის ფედერაციიდან სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ კუთვნილი მაგისტრალური გაზსადენის საშუალებით სომხეთის რესპუბლიკაში. ერთადერთ მომხმარებელს წარმოადგენს შპს „გაზპრომ ექსპორტი“, რომელიც ოპერირებს რუსეთის ფედერაციაში. აღნიშნული მომსახურება რეგულირდება შესაბამისი ხელშეკრულებებით, მისი დამატებით ან/და მასში შესული ცვლილებებით, რომელიც დგინდება მხარეებს შორის მოლაპარაკებების შედეგად.
- 2) ბუნებრივი აირის ტრანსპორტირება საქართველოს მასშტაბით, ძირითადად დისტრიბუციის კომპანიებისათვის, სამრეწველო საწარმოებსა და თბოელექტროსადგურებისათვის. 2020 წლის პერიოდისათვის გაზის ტრანსპორტირების ტარიფი განისაზღვრებოდა საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის სამწლიანი დადგენილებით, ყოველ ტრანსპორტირებულ 1000 კუბურ მეტრ გაზზე 18.95 ლარის ოდენობით. 2019 წლის პერიოდისათვის გაზის ტრანსპორტირების ერთწლიანი ტარიფი განისაზღვრებოდა 18.70 ლარით ყოველ ტრანსპორტირებულ 1000 კუბურ მეტრ გაზზე.
- 3) გაზის რეალიზაცია სხვა მომხმარებლებზე საქართველოში. აღნიშნული ხელშეკრულებები ფორმდება 1 წლის ვადით და ეფუძნება ინდივიდუალურ მოლაპარაკებებს მხარეებს შორის.
- 4) გაზგასამართი სადგურების ტექნიკურ მომსახურებასთან დაკავშირებული შემოსავლები. აღნიშნული ხელშეკრულებები ეფუძნება ინდივიდუალურ მოლაპარაკებებს მხარეებს შორის.

2020 და 2019 წლების განმავლობაში განვითარებულმა შემდეგმა ცვლილებებმა მნიშვნელოვანი ზეგავლენა მოახდინა და მომავალშიც მოახდენს კომპანიაზე:

გაზის ტრანსპორტირება - 2019 წელს (2018 წლის 10 დეკემბრის ბრძანების საფუძველზე), გაზის ტრანსპორტირების ტარიფი შეიცვალა და სემეკის მიერ დადგინდა 18.70 ლარი ყოველ ტრანსპორტირებულ 1,000 კუბურ მეტრ გაზზე, აღნიშნული ტარიფი მოქმედებდა 2019 წლის სრულ პერიოდზე, რომლის ბოლოსაც 2020-2022 წლების პერიოდისათვის სემეკის მიერ დადგინდა გაზის ტრანსპორტირების ახალი ტარიფი - 18.95 ლარი ყოველ ტრანსპორტირებულ 1,000 კუბურ მეტრ გაზზე.

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ კუთვნილი მაგისტრალური გაზსადენის იჯარა - კომპანიას ოპერირებისა და შენახვის ვალდებულებით აქვს აღებული მაგისტრალური გაზსადენი და მასთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურა სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციისაგან“. 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ოპერირებისა და შენახვის ვალდებულება ფიქსირებულია და განისაზღვრებოდა 43 მლნ ლარით წელიწადში. კომპანია პასუხისმგებელია მაგისტრალის და მასთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის უსაფრთხო ექსპლუატაციაზე და შესაბამისად ეწევა საოპერაციო ხარჯებს, ხოლო კაპიტალური ხარჯები წარმოადგენს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ პასუხისმგებლობას.

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(‘000 ლარში)

1. ზოგადი ინფორმაცია (გაგრძელება)

საქართველოს სოფლებში მილსადენების მშენებლობის პროექტი

კომპანია საქართველოს მთავრობის დავალებით ახორციელებს საქართველოს სხვადასხვა სოფელში მილსადენების მშენებლობის პროექტს. ყოველწლიურად, მთავრობა გამოსცემს შესაბამის ბრძანებას, სადაც მოცემულია კონკრეტული სოფლების ჩამონათვალი და გამოყოფილია მათი გაუმართაობის უზრუნველყოფისათვის საჭირო დაფინანსება. აღნიშნული ხარჯების დასაფინანსებლად საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო 2019 წლამდე გამოსცემდა ბრძანებას, რომლის საფუძველზეც იზრდებოდა კომპანიის საწესდებო კაპიტალი, ხოლო 2019 წლიდან კომპანიისათვის გამოიყო მიზნობრივი კაპიტალური ტრანსფერი. გახსადენის მშენებლობა სოფლებში ფინანსდება სწორად ამ თანხების ჩარიცხვის გზით. კომპანია სამშენებლო სამუშაოებს უკვეთავს სხვადასხვა მომწოდებელს. კომპანიის ხელმძღვანელობისთვის თავდაპირველად უცნობია კომპანია აღნიშნულ აქტივებს გამოიყენებს საკუთარი მიზნებისთვის, გადასცემს მესაკუთრეს, თუ მოხდება მათი გასხვისება. მშენებლობის პერიოდში აღნიშნული აქტივები აღირიცხება სხვა გრძელვადიან აქტივებად, ხოლო დასრულების შემდგომ, იმ შემთხვევაში თუ გახსადენები გადაეცემა მის მეპარტონეს, გადაეცემა აღირიცხება შესაბამისი ფაქტიური ღირებულებით, რომლის მეშვეობითაც შემდგომ მცირდება კომპანიის საწესდებო კაპიტალი და/ან გაუნაწილებელი მოგება, ხოლო აღნიშნული მიზნობრივობით კაპიტალში შემოტანილი თანხების ამოწურვის შემდგომ კი - მცირდება მიზნობრივი კაპიტალური ტრანსფერი. აღნიშნული აქტივები მშენებლობის პერიოდში არ არის შესული ექსპლუატაციაში, შესაბამისად კომპანია მას არ არიცხავს ცვეთას.

კომპანიის მფლობელს წარმოადგენს სახელმწიფო, ხოლო მაკონტროლებელ მხარეს კი საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო. დაკავშირებულ მხარეებთან წარმოებული ოპერაციები განმარტებულია 22-ე შენიშვნაში.

ბ) ბიზნეს გარემო

კომპანიის საქმიანობა ხორციელდება საქართველოს ტერიტორიაზე. რუსეთიდან სომხეთისკენ გაზის ტრანზიტის ერთადერთი მომხმარებელი არის შპს „გაზპრომ ექსპორტი“. ტრანზიტული გაზის რაოდენობა დამოკიდებულია სომხეთის მიერ მოთხოვნილ გაზის რაოდენობაზე. შესაბამისად, კომპანია დამოკიდებულია საქართველოს, რუსეთისა და სომხეთის ეკონომიკურ და ფინანსურ ბაზრებზე, რომლებიც წარმოადგენენ განვითარებადი ქვეყნის ბაზრებს. სამართლებრივი, საგადასახადო და მარეგულირებელი ბაზები ჯერ კიდევ ვითარდება და განიცდის სხვადასხვა ინტერპრეტაციებსა და ცვლილებებს, რომლებიც სხვა სამართლებრივ და ფისკალურ დაბრკოლებებთან ერთად, სირთულეებს უქმნის საქართველოს ტერიტორიაზე მომუშავე კომპანიებს. მოცემული ფინანსური ანგარიშგება ასახავს კომპანიის ოპერაციებსა და მის ფინანსურ მდგომარეობაზე საქართველოს, რუსეთის და სომხეთის ბიზნეს გარემოს ზეგავლენის შეფასებას ხელმძღვანელობის მიერ. მომავალი ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებისგან.

2. მომზადების საფუძვლები

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის (ბასსკ) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (მთლიანად ფასს-ების) შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგების ფასს-ების შესაბამისად მომზადდება ითხოვს გარკვეული შეფასებებისა და დაშვებების გაკეთებას. ის, ასევე, მოითხოვს კომპანიის ხელმძღვანელობისგან, რომ მსჯელობის საფუძველზე მოახდინოს ყველაზე შესაფერისი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიღება და დანერგვა. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების მე-3 შენიშვნაში. ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომლის შესაბამისადაც არის მომზადებული აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგება, მიმოხილულია 24-ე შენიშვნაში.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე.

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ქართულ ლარში. საანგარიშგებო პერიოდი მოიცავს კალენდარულ წელს 1 იანვრიდან 31 დეკემბრამდე.

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

('000 ლარში)

2. მომზადების საფუძვლები (გაგრძელება)

ფუნქციონირებადი საწარმო

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების საფუძველზე იმ დაშვებით, რომ კომპანია განაგრძობს ფუნქციონირებას პროგნოზირებად მომავალში. მის ხელმძღვანელობასა და დამფუძნებლებს სურვილი აქვთ განაგრძონ კომპანია საქართველოში. მომზადების საფუძვლის მიზანშეწონილობის დადგენისას, კომპანიის ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა კოვიდ-19 პანდემიის გავლენა კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მის საქმიანობაზე მომავალში. პანდემიით გამოწვეულ შეზღუდვებს, რეგულაციებს და რეაგირებებს განსხვავებული გავლენა აქვს სხვადასხვა საოპერაციო სეგმენტზე. კომპანიის საქმიანობის შედეგებზე და ფულად ნაკადებზე პანდემიით გამოწვეულ უარყოფით ზემოქმედებას არ აქვს გავლენა კომპანიის საქმიანობის უწყვეტობაზე, რადგან კომპანიის საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე ხელმძღვანელობა არ მოელის არსებით ნეგატიურ ეფექტს კომპანიის ფუნქციონირებასთან დაკავშირებით.

ახალი ფასს-ების მიღება ან ცვლილებები სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებში

ა) 2020 წლის 1 იანვრის შემდეგ ძალაში მყოფი ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები, და შესწორებები:

2020 წლის 1 იანვრის შემდეგ ძალაში შევიდა რამდენიმე ახალი სტანდარტი და ინტერპრეტაცია, თუმცა არცერთი მათგანი არსებით გავლენას არ ახდენს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- ფასს 3 - საწარმოთა გაერთიანება (შესწორება - ბიზნესის განმარტება);
- საპროცენტო განაკვეთის ზღვრის რეფორმა - IBOR „ფაზა 2“ (შესწორება - ფასს 9, ბასს 39 და ფასს 7);
- კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საიჯარო შეღავათები (ცვლილებები ფასს 16-ში);
- ბასს 1 - ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა და ბასს 8 - სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები (შესწორება - არსებითის განმარტება); და
- ფინანსური ანგარიშგების განახლებული კონცეპტუალური საფუძვლები

ბ) ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული:

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღამდე გამოქვეყნდა გარკვეული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და ცვლილებები არსებულ სტანდარტებში, რომლებიც ძალაში შედის მომდევნო საანგარიშგებო პერიოდებში და რომლებზეც კომპანიამ გადაწყვიტა არ მიეღო ნაადრევად.

2022 წლის 1 იანვრიდან ძალაში შედის შემდგომი შესწორებები:

- წაგებიანი ხელშეკრულებები - ხელშეკრულების შესრულების ღირებულება (ბასს 37-ის ცვლილებები);
- ძირითადი საშუალებები: შემოსავალი მიზნობრივ გამოყენებამდე (ბასს 16-ის ცვლილებები);
- ფასს სტანდარტების წლიური გაუმჯობესება 2018-2020 (ცვლილებები ფასს 1, ფასს 9, ფასს 16 და ბასს 41 სტანდარტებში); და
- კონცეპტუალური მიდგომა (ფასს 3-ის ცვლილებები).

2020 წლის იანვარში, IASB-მა გამოსცა ცვლილებები ბასს 1-ში, რომელიც აზუსტებს კრიტერიუმებს ვალდებულებების კლასიფიკაციისთვის მოკლევადიან და გრძელვადიან ვალდებულებებად. აღნიშნული ცვლილებების მიხედვით, ვალდებულების მოკლევადიან ან გრძელვადიან ვალდებულებად კლასიფიცირება დამოკიდებულია, მიმდინარე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს აქვს თუ არა კომპანიის უფლება გადაავადოს ვალდებულების დაფარვა სულ მცირე 12 თვის განმავლობაში საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ. შესწორებები ასევე აზუსტებს, რომ „ვალდებულების დაფარვა“ მოიცავს ფულადი სახსრების, საქონლის, მომსახურების ან წილობრივი ინსტრუმენტების გადაცემას, თუ წილობრივი ინსტრუმენტების გადაცემის ვალდებულება არ წარმოიშობა ფინანსური ინსტრუმენტის შემადგენელი გადაცვლის პირობით, რომელიც კლასიფიცირებულია წილობრივ ინსტრუმენტად, ვალდებულების კომპონენტისგან განცალკევებით.

ცვლილებები თავდაპირველად ძალაში უნდა შესულიყო 2022 წლის 1 იანვარს და აქტიური იქნებოდა შემდგომ საანგარიშგებო პერიოდებში. თუმცა, 2020 წლის მაისში ბასს 1-ის ცვლილებების ამოქმედების თარიღი გადავადდა 2023 წლის 1-ლ იანვრამდე.

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

('000 ლარში)

2. მომზადების საფუძვლები (გაგრძელება)

ამჟამად, კომპანია აფასებს ცვლილებების მოსალოდნელ გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე. ხელმძღვანელობის შეფასებით, ბასს 1-ში შესულ ცვლილებებს არ ექნება არსებითი გავლენა კომპანიის ვალდებულებების კლასიფიკაციაზე, რადგან მისი სავალო ინსტრუმენტები არ მოიცავენ კონვერტაციის პირობას.

სხვა

კომპანიას არ გააჩნია მოლოდინი, რომ ბასსკ-ის მიერ გამოშვებული სხვა რომელიმე სტანდარტს, რომელიც ჯერ არ არის ძალაში შესული, ექნება არსებითი გავლენა მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

3. ძირითადი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები

კომპანია ახდენს გარკვეული სააღრიცხვო შეფასებებისა და გადაწყვეტილებების შემუშავებას მომავალი პერიოდებისთვის. შეფასებები და გადაწყვეტილებები შემუშავებულია გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს კომპანიის ფუნქციონირებას განსაზღვრული მომავლის პირობებში. მომავალ პერიოდებში მიღებული გამოცდილება შესაძლოა განსხვავებული იყოს ამ შეფასებებისა და დაშვებებისაგან. ქვემოთ მოყვანილია ის შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მომდევნო ფინანსურ წელში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში არსებითი ცვლილებების რისკის მატარებელია.

კომპანია ახდენს შეფასებებისა და დაშვებების გადახედვას ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების საფუძველზე. სააღრიცხვო შეფასების გადასინჯვის შედეგები აღიარდება იმ პერიოდში, როდესაც შეფასება იქნა გადახედილი, თუ აღნიშნული ეხება მხოლოდ ამ პერიოდს; ან გადასინჯვისა და მომავალ პერიოდებში, თუ გადახედვა ეხება ორივე, მიმდინარე და მომავალ პერიოდებს.

- **ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადები** - ძირითად საშუალებებზე ცვეთის დარიცხვა ხდება მათი სასარგებლო მომსახურების ვადების განმავლობაში. სასარგებლო მომსახურების ვადების განსაზღვრა ხდება ხელმძღვანელობის შეფასებებზე დაყრდნობით, თუ რა პერიოდის განმავლობაში აპირებს კომპანია აქტივიდან სარგებლის მიღებას. პერიოდულად ხდება შეფასებების სისწორის შემოწმება. სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებმა შეიძლება მნიშვნელოვანი ცვლილებები გამოიწვიოს საბალანსო ღირებულებებსა და პერიოდის სრული შემოსავლის მუხლებში.

- **ფინანსური აქტივების გაუფასურება** - მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების (მსდ) გაზომვისას კომპანია ხელმძღვანელობის ფასს 9-ის გამარტივებული მიდგომით და ამისთვის იყენებს სავაჭრო მოთხოვნების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს. მსდ-ის გასაზომად კომპანია აჯგუფებს სავაჭრო მოთხოვნებს მსგავსი ვადიანობისა და საკრედიტო რისკის საფუძველზე. მოსალოდნელი დანაკარგის განაკვეთის დანაგარიშება ეფუძნება კომპანიის საკრედიტო ზარალების ბოლო სამი წლის ისტორიულ მონაცემს. საკრედიტო დანაკარგების ისტორიული განაკვეთები დაკორექტირებულია მიმდინარე და სამომავლოდ პროგნოზირებადი ინფორმაციით, იმ მაკროეკონომიკურ ფაქტორებზე, რომლებიც მოქმედებენ კომპანიის მომხმარებლებზე. დეტალები ფინანსური აქტივების გაუფასურების შესახებ მოცემულია მე-11 შენიშვნაში.

- **დაბეგვრა** - ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში კომპანია ახორციელებს ბევრ ოპერაციას და გაანგარიშებას, რომელთათვისაც საბოლოო დაბეგვრის საკითხები განსაზღვრული არ არის. შედეგად კომპანია საგადასახადო ვალდებულებებს აღიარებს სავარაუდო შეფასებების საფუძველზე, იმის შესახებ, ექნება თუ არა ადგილი დამატებით გადასახადების და პროცენტის დარიცხვას. სხვადასხვა ფაქტორების, მათ შორის წარსული გამოცდილების ანალიზის და საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციების მიხედვით, კომპანია თვლის, რომ მის მიერ გაკეთებული საგადასახადო ვალდებულებების დარიცხვები ადეკვატურია ყველა არააუდიტირებული წლისთვის. ეს მოსაზრება ეყრდნობა დაშვებებსა და შეფასებებს და შეიძლება შეიცავდეს კომპლექსურ მსჯელობებს მომავალ მოვლენებზე.

- **სასამართლო დავები** - კომპანია ანარიცხს სასამართლო დავებთან დაკავშირებით აღიარებს მხოლოდ მაშინ, როდესაც ადგილი აქვს მიმდინარე ვალდებულებას, რომელიც წარსულში მომხდარი ქმედების შედეგია, მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიისგან და შესაძლებელია მისი საიმედოდ განსაზღვრა. იქ, სადაც რომელიმე კრიტერიუმში არ კმაყოფილება, პირობითი ვალდებულება შეიძლება იქნას გამოფრული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებში. ნებისმიერი პირობითი ვალდებულების დადგომას, რომლის აღიარება ან გაშიფვრა ფინანსურ ანგარიშგებაში ჯერ არ მომხდარა, შეიძლება ჰქონდეს არსებითი გავლენა ფინანსურ ანგარიშგებაზე. აქედან გამომდინარე კომპანიის ხელმძღვანელობისგან აღნიშნული ფაქტი მოითხოვს მნიშვნელოვან შეფასებებს არსებულ თუ მომავალ სასამართლო დავებთან დაკავშირებით.

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

('000 ლარში)

3. ძირითადი სააღრიცხვო შეფასებები (გაგრძელება)

კომპანია განიხილავს ყოველ მიმდინარე სასამართლო დავას და აფასებს მის შედეგებს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის, რათა განსაზღვროს საჭიროა თუ არა შესაბამისი ანარიცხის შექმნა. შეფასების დროს გაითვალისწინება შემდეგი ფაქტორები: დავის ხასიათი, მომჩივანია თუ მოპასუხე, სასამართლო პროცესის მიმდინარეობა და პოტენციური ზარალის დონე, იურისტების მიმოხილვა და რჩევები, გამოცდილება მსგავსი შემთხვევებიდან და სხვა. 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას ჰქონდა რამოდენიმე მნიშვნელოვანი დავა, მათგან ყველაზე მნიშვნელოვანი დავები განხილულია 21-ე შენიშვნაში.

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა

კომპანიას გააჩნია ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებასთან დაკავშირებული სხვადასხვა სახის რისკები. მოცემულ შენიშვნაში აღწერილია ფინანსური რისკების მართვის მიზანი, პოლიტიკა და გზები, ასევე მათი განსაზღვრის მეთოდები. აღნიშნულ რისკებთან დაკავშირებული რაოდენობრივი ინფორმაცია მოცემულია ამ ფინანსურ ანგარიშგებებში.

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც არიან ლიკვიდურნი, ან არიან მოკლევადიანი, იგულისხმება, რომ მათი საბალანსო ღირებულება ახლოსაა რეალურ ღირებულებასთან.

ძირითადი ფინანსური ინსტრუმენტები

კომპანიის რისკის წარმომქმნელი ფინანსური ინსტრუმენტების ძირითადი კატეგორიებია:

- ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები
- სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები
- სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები
- საიჯარო ვალდებულებები

ზოგადი მიზნები, პოლიტიკა და პროცესები

კომპანიის ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კომპანიის რისკის მართვის პოლიტიკისა და ძირითადი მიზნების განსაზღვრაზე. იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იყოს აღნიშნული პოლიტიკის დაცვა და რისკების მართვის მიზნების ეფექტურად შესრულება, ხელმძღვანელობის მიერ დელეგირებულია სამუშაო პროცესის ამ კუთხით წარმართვა სხვადასხვა განყოფილებების უმაღლეს ხელმძღვანელობაზე.

ხელმძღვანელობის საერთო მიზანია აამოქმედოს ისეთი პოლიტიკა, რომელიც მაქსიმალურად შეამცირებს რისკს და უარყოფითად არ იმოქმედებს კომპანიის კონკურენტუნარიანობაზე და მოქნილობაზე. აღნიშნული პოლიტიკა ქვემოთ უფრო დეტალურად არის განხილული.

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

კომპანიის საქმიანობა დაკავშირებულია სხვადასხვა ფინანსურ რისკთან:

- საკრედიტო რისკი;
- ლიკვიდობის რისკი;
- საბაზრო რისკი:
 - საპროცენტო რისკი;
 - სავალუტო რისკი.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე განიცდის ფინანსურ ზარალს სხვა მხარის მიერ ვალდებულების ვერ შესრულებით. საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება ისეთი ოპერაციების შედეგად, რომელიც წარმოშობს ფინანსურ აქტივებს. ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალური მოცულობის საკრედიტო რისკს.

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

('000 ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკის მატარებელი ფინანსური აქტივების მაქსიმალური მოცულობა შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ფინანსური აქტივები	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
სავაჭრო მოთხოვნები	11	16,426	12,558
ფული და ფულის ეკვივალენტები	12	80,322	84,315
		96,748	96,873

კომპანია წარადგენს დებიტორული დავალიანების გაუფასურების ანარიცხს, რომელიც ასახავს მათი გაუფასურების შედეგად მოსალოდნელ საკრედიტო დანაკარგებს („ECL“). აღნიშნული ანარიცხის ძირითადი კომპონენტი არის ჯგუფური რეზერვი, რომელიც განსაზღვრულია „მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების“ (ECL) მოდელით, შეწონილი ალბათობის საფუძველზე, თითოეული ვადაგადაცხადებული ჯგუფისათვის.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ზემოთ მოცემული თანხები არის გაუფასურების რეზერვთან დანეტილი თანხები. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ვადიანობის ანალიზი საანგარიშგებო პერიოდისათვის მოცემულია მე-11 შენიშვნაში.

ლიკვიდობის რისკი

ლიკვიდობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანიას შეეძლება სირთულეები მიმდინარე ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის საკონტრაქტო პირობების შესრულებისას, რამაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიოს კომპანიის ფუნქციონირებაზე.

ლიკვიდობის რისკის გასაწეიტრალეზად, ხელმძღვანელობა რეგულარულად აკონტროლებს მომავალ ფულად ნაკადებს. ლიკვიდობის ანალიზი მოცემულია ქვემოთმოყვანილ ცხრილში. ქვემოთმოყვანილი ინფორმაცია დაფუძნებულია ხელმძღვანელობის მიერ მომზადებულ ინფორმაციაზე.

ლიკვიდობის ანალიზი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ფინანსური ვალდებულებები	შენიშვნა	3 თვემდე	3 დან 12 თვემდე	1 დან 2 წლამდე	2 დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	14	9,815	3,012	3,339	11,951	-	28,117
საიჯარო ვალდებულებები	6	229	688	917	607	-	2,441
		10,044	3,700	4,256	12,558	-	30,558

ლიკვიდობის ანალიზი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ფინანსური ვალდებულებები	შენიშვნა	3 თვემდე	3 დან 12 თვემდე	1 დან 2 წლამდე	2 დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	14	9,175	2,718	6,295	5,122	6,885	30,195
საიჯარო ვალდებულებები	6	169	507	675	1,137	4	2,492
		9,344	3,225	6,970	6,259	6,889	32,687

ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ კომპანიას გააჩნია საკმარისი ლიკვიდობა, რომ დააკმაყოფილოს ვალდებულებები.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება შემცირდება საბაზრო ფაქტორების ცვლილების გავლენით.

საბაზრო რისკი შეიძლება წარმოიშვას კომპანიის მიერ პროცენტიანი, სავაჭრო ან უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის შედეგად. არსებობს რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფინანსური ნაკადები იმერყევებს უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის გამო (სავალუტო რისკი) და საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო (საპროცენტო რისკი).

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

('000 ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა ერთი ვალუტის მიმართ მეორის ფასის ცვლილებით. სავალუტო რისკი არანაკლებ გავლენას ახდენს კომპანიის ფინანსური რისკების განსაზღვრაში. კომპანია ატარებს სავალუტო რისკს, რომელიც დაკავშირებულია მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებთან.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ნომინირებულია შემდეგ ვალუტებში:

ფინანსური აქტივები	შენიშვნა	ლარი	აშშ დოლარი	სულ
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	11	11,810	4,616	16,426
ფული და ფულის ეკვივალენტები	12	80,322	-	80,322
		92,132	4,616	96,748
ფინანსური ვალდებულებები				
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	14	28,117	-	28,117
საიჯარო ვალდებულებები	6	154	2,044	2,198
		28,271	2,044	30,315
ღია საბალანსო პოზიცია		63,861	2,572	66,433

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ნომინირებულია შემდეგ ვალუტებში:

ფინანსური აქტივები	შენიშვნა	ლარი	აშშ დოლარი	სულ
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	11	8,699	3,859	12,558
ფული და ფულის ეკვივალენტები	12	84,315	-	84,315
		93,014	3,859	96,873
ფინანსური ვალდებულებები				
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	14	30,195	-	30,195
საიჯარო ვალდებულებები	6	179	1,979	2,158
		30,374	1,979	32,353
ღია საბალანსო პოზიცია		62,640	1,880	64,520

სავალუტო რისკისადმი მგრძნობელობა

მოცემული ცხრილი წარმოადგენს კომპანიის მგრძნობელობას უცხოური ვალუტის ლართან მიმართებაში 15%-ით ცვლილების შემთხვევაში. 15% არის მგრძნობიარობის განაკვეთი, რომელიც გამოიყენება ხელმძღვანელობის მიერ სავალუტო რისკის შიდა კონტროლისთვის და წარმოადგენს სავალუტო კურსის სხვაობის შეფასებას. მგრძნობელობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ უცხოურ ვალუტაში გამოხატულ დაუფარავ ფულად მუხლებს და აკორექტირებს მათ გადაფასებას პერიოდის ბოლოს სავალუტო კურსების გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილების მიხედვით.

წმინდა მოგებასა და კაპიტალზე აქტივების გადაფასების ეფექტი მნიშვნელოვან სავალუტო ნაშთებზე 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

სავალუტო რისკის სენსიტიურობა	31 დეკემბერი 2020		31 დეკემბერი 2019	
	+15%	-15%	+15%	-15%
აშშ დოლარის ეფექტი	386	(386)	282	(282)

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

('000 ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი დაკავშირებულია საპროცენტო ხარჯის წარმომქმნელ ფინანსურ ინსტრუმენტებთან, საპროცენტო რისკის ცვალებადობიდან გამომდინარე. კომპანიას აქვს საპროცენტო განაკვეთის რისკი რესტრუქტურირებულ სავაჭრო ვალდებულებასა და საიჯარო ვალდებულებებზე. კომპანიამ განსაზღვრა ზღვრული საპროცენტო განაკვეთი საიჯარო გადასახდელებისთვის და დაიანგარიშა როგორც საშუალო-შეწონილი განაკვეთი, რომლის გადახდაც მსგავს ეკონომიკურ გარემოში მოუწევდა მსგავსი ღირებულების აქტივის მოსაპოვებლად საჭირო სესხით სარგებლობისთვის, რომელსაც მსგავსი ვადა და უზრუნველყოფა ექნებოდა. რესტრუქტურირებული სავაჭრო ვალდებულების საპროცენტო განაკვეთი არის ფიქსირებული.

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი აჯამებს კომპანიის მგრძნობელობას საპროცენტო განაკვეთის რისკის მიმართ. ცხრილი წარმოადგენს ორგანიზაციის საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური აქტივებსა და საპროცენტო გასავლის მქონე ფინანსურ ვალდებულებებს 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრისთვის.

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
სულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური აქტივები	80,322	84,315
სულ საპროცენტო გასავლის მქონე ფინანსური ვალდებულებები	20,500	23,176
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის სხვაობა	59,822	61,139

ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება

ფასს 7-ის შესაბამისად კომპანიას მოეთხოვება ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ზოგიერთი აქტივისა და ვალდებულებისთვის რეალური ღირებულების განმარტება. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულების შეფასებისათვის კომპანია იყენებს ხელმისაწვდომ საბაზრო მონაცემებს. რეალური ღირებულების შეფასებას კომპანია ახდენს შემდეგი ინფორმაციის საფუძველზე:

- დონე 1: იდენტური აქტივების და ვალდებულებების კოტირებული ფასი აქტიურ ბაზარზე (დაუკორექტირებელი ფასი);
- დონე 2: პირველ დონეში შემაჯავლი კოტირებული ფასისგან განსხვავებული სხვა ინფორმაცია, რომელიც არის დაკვირვებადი პირდაპირ ან არაპირდაპირ;
- დონე 3: ინფორმაცია, რომელიც არ არის დაკვირვებადი აქტიურ ბაზარზე.

რეალური ღირებულების იერარქია განისაზღვრება ყველაზე დაბალი დონის შესაბამისად, რომელიც არსებით გავლენას ახდენს რეალური ღირებულების განსაზღვრაზე. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები კლასიფიცირებულია ერთ-ერთ დონეში.

რეალური ღირებულება არის ის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. ორგანიზაცია ფინანსური ინსტრუმენტების სავარაუდო რეალურ ღირებულებას განსაზღვრავს ხელმისაწვდომი საბაზრო ინფორმაციის საფუძველზე, ასეთის არსებობის შემთხვევაში და სათანადო შეფასების მეთოდების გამოყენებით.

სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, საბაზრო მონაცემების ინტერპრეტაციისთვის განსჯის გამოყენებაა საჭირო. საქართველო კვლავაც ავლენს განვითარებადი ბაზრისათვის დამახასიათებელ ნიშნებს და ეკონომიკური პირობები ისევ ზღუდავს ფინანსურ ბაზრებზე საკმიაზობის მოცულობას. საბაზრო კოტირებები შეიძლება მოძველებული იყოს, იძულებითი რეალიზაციის გარიგებებს ასახავდეს და ამიტომ არ წარმოადგენდეს ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებას. ორგანიზაცია ყველა არსებულ საბაზრო ინფორმაციას იყენებს ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების შესაფასებლად.

კომპანიას არ გააჩნია რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები. აქედან გამომდინარე ისინი არ არიან წარმოდგენილნი ფასს 7-ის რეალური ღირებულების იერარქიის მიხედვით.

ფულისა და ფულის ეკვივალენტების რეალური ღირებულება შეფასებულია პირველი დონის მიხედვით, სხვა დანარჩენი ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულება განსაზღვრულია მესამე დონის საფუძველზე.

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

('000 ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

კაპიტალის მართვა

კომპანიის მიზანი კაპიტალის მხარდაჭერის პროცესში არის შემდეგი:

- უზრუნველყოს კომპანიის საქმიანობის უწყვეტად ფუნქციონირება; და
- კომპანიის მფლობელებს მოუტანოს შესაბამისი მოგება.

კომპანია განსაზღვრავს კაპიტალის სიდიდეს რისკის პროპორციულად. კომპანია მართავს და აკორექტირებს კაპიტალის სტრუქტურას ეკონომიკური მდგომარეობის ცვლილებებისა და ძირითადი აქტივებისათვის მახასიათებელი რისკების გათვალისწინებით.

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

('000 ლარში)

5. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები

ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

თვითღირებულება	მიწა და შენობა-ნაგებობები	გაზსადენი	აღჭურვილობა	სატრანსპორტო საშუალებები	სხვა	სულ	არამატერიალური აქტივები
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,547	2,407	8,758	12,135	1,664	26,511	119
შესყიდვები	-	-	544	1,590	1,903	4,037	-
გაყიდვები	-	-	(514)	(491)	(42)	(1,047)	-
გადატანა	66	-	1,379	19	(1,464)	-	-
გადატანა მარაგებიდან	-	-	100	-	52	152	-
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,613	2,407	10,267	13,253	2,113	29,653	119
შესყიდვები	-	-	9	1,306	2,604	3,919	-
გაყიდვები	-	-	-	(399)	-	(399)	-
გადატანა	-	-	903	-	(903)	-	-
გადატანა მარაგებიდან	-	-	-	-	118	118	-
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,613	2,407	11,179	14,160	3,932	33,291	119
დაგროვილი ცვეთა							
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(65)	(725)	(5,121)	(8,362)	(735)	(15,008)	(48)
ცვეთა წლის განმავლობაში	(14)	(120)	(858)	(1,016)	(103)	(2,111)	(15)
გაყიდვები	-	-	514	491	3	1,008	-
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(79)	(845)	(5,465)	(8,887)	(835)	(16,111)	(63)
ცვეთა წლის განმავლობაში	(84)	(120)	(912)	(1,130)	(79)	(2,325)	(15)
გაყიდვები	-	-	-	399	-	399	-
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(163)	(965)	(6,377)	(9,618)	(914)	(18,037)	(78)
საბალანსო ღირებულება							
2019 წლის 31 დეკემბერი	1,534	1,562	4,802	4,366	1,278	13,542	56
2020 წლის 31 დეკემბერი	1,450	1,442	4,802	4,542	3,018	15,254	41

ისეთი ძირითადი საშუალებების ისტორიული ღირებულება, რომელთა საბალანსო ღირებულებაც ნულია და კომპანია ისევ იყენებს, წარმოადგენს 10,835 ათას ლარს და 10,272 ათას ლარს, 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შესაბამისად. ისტორიული ღირებულება იმ ძირითადი საშუალებებისა, რომლებიც არ არის ექსპლუატაციაში შესული შეადგენს 2,570 ათას ლარსა და 1,362 ათას ლარს, 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შესაბამისად.

"სხვა აქტივების" კლასიფიკაციაში ხვდება ისეთი ძირითადი საშუალებები, რომლებიც არ არის შესული ექსპლუატაციაში. როდესაც ხდება მათი სხვა ძირითად საშუალებებზე კაპიტალიზება, ეს მოძრაობა აისახება "გადატანაში".

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

('000 ლარში)

6. იჯარები

კომპანია ქირაობს საოფისე და სასაწყობო ფართებს ქ. თბილისში. საიჯარო ვადები განსაზღვრულია 2-დან 4 წლამდე. ხოლო, საიჯარო გადასახდელები არის ფიქსირებული იჯარის ვადის განმავლობაში და განსაზღვრულია აშშ დოლარსა და ლარში. ზღვრული სასესხო განაკვეთი, რომელსაც კომპანია იყენებს იჯარების აღრიცხვისთვის წარმოადგენს წლიურ 12.28% და 7.17%-ს თითოეული იჯარისთვის.

აქტივების გამოყენების უფლება შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	ოფისი	საწყობი	სულ
1 იანვარი 2019	119	205	324
შემოსვლა	2,060	-	2,060
ცვეთა	(252)	(34)	(286)
31 დეკემბერი 2019	1,927	171	2,098
შემოსვლა	409	-	409
ცვეთა	(638)	(34)	(672)
31 დეკემბერი 2020	1,698	137	1,835

საიჯარო ვალდებულება შეიძლება წარდგენილი იქნას შემდეგნაირად:

	ოფისი	საწყობი	სულ
1 იანვარი 2019	119	205	324
შემოსვლა	2,060	-	2,060
პროცენტის ხარჯი	42	24	66
იჯარის გადახდები	(278)	(48)	(326)
კურსთა შორის სხვაობა	34	-	34
31 დეკემბერი 2019	1,977	181	2,158
შემოსვლა	409	-	409
პროცენტის ხარჯი	159	21	180
იჯარის გადახდები	(801)	(48)	(849)
კურსთა შორის სხვაობა	300	-	300
31 დეკემბერი 2020	2,044	154	2,198

საიჯარო ვალდებულებები ვადიანობის მიხედვით შეიძლება წარმოდგენილი იქნას შემდეგნაირად:

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 2 წლამდე	2-დან 5 წლამდე	5 წლის შემდეგ	სულ
საიჯარო ვალდებულებები	229	688	917	607	-	2,441
2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 2 წლამდე	2-დან 5 წლამდე	5 წლის შემდეგ	სულ
საიჯარო ვალდებულებები	169	507	675	1,137	4	2,492

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

('000 ლარში)

7. სხვა გრძელვადიანი აქტივები

სხვა გრძელვადიანი აქტივები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	2020	2019
ნაშთი 1 იანვარს	34,344	19,811
შესყიდვა და მშენებლობა	95,970	37,129
მესაკუთრეზე განაწილება	(64,165)	(22,646)
მარაგებიდან გადატანა	39	50
საკუთარი მიზნებისთვის გამოყენება	(555)	-
ნაშთი 31 დეკემბერს	65,633	34,344

სხვა გრძელვადიანი აქტივები წარმოდგენილია საშუალო და დაბალი წნევის გაზის მილსადენების სახით, რომლებიც შენდება მფლობელის, საქართველოს მთავრობის განკარგულების შესაბამისად. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ხელმძღვანელობას არ განუსაზღვრავს კომპანია აღნიშნულ აქტივებს გამოიყენებს საკუთარი მიზნებისთვის, გადასცემს მესაკუთრეს, თუ მოხდება მათი გასხვისება.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გრძელვადიანი აქტივების შესაძენად გადახდილი ავანსი ღირებულებით 2,966 ათასი ლარი მოიცავს თეთრიწყაროს მუნიციპალიტეტის გაზიფიცირების პროექტისთვის გადახდილ ავანსს.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გრძელვადიანი აქტივების შესაძენად გადახდილი ავანსი ღირებულებით 6,771 ათასი ლარი მოიცავს ქ. წალენჯიხის გაზიფიცირების პროექტისთვის გადახდილ ავანსს.

8. ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოში

კომპანია ფლობს 2,000 ათასი ლარის ოდენობის (2019: 2,000 ათასი ლარი) წილს მეკავშირე საწარმოში და 50%-ზე ნაკლებ ხმის მიცემის უფლებებს. თუმცა, კომპანიამ განსაზღვრა, რომ მას გააჩნია მეკავშირე კომპანიაში მნიშვნელოვანი გავლენა.

9. მარაგები

მარაგები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ბუნებრივი აირის მარაგი	3,768	3,759
მასალები, საწვავი და სხვა მარაგები	5,295	4,703
	9,063	8,462

იმ მარაგების თვითღირებულება, რომელიც აღიარებულია მოცემული საანგარიშგებო პერიოდის ხარჯებად შეადგენს 28,185 ათას ლარსა და 38,850 ათას ლარს 2020 და 2019 წლებისთვის, შესაბამისად.

10. საგადასახადო აქტივი

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიხედვით, კომპანიამ გადასახადები უნდა გადაიხადოს გაერთიანებულ ანგარიშზე. შედეგად, 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია წარადგენს საგადასახადო აქტივსა და ვალდებულებას ნეტო ღირებულებით, თანხით 6,131 ათასი ლარი და 8,926 ათასი ლარი, შესაბამისად.

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

('000 ლარში)

11. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ფინანსური აქტივები		
სავაჭრო მოთხოვნები	16,747	12,766
სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი	(321)	(208)
ფინანსური აქტივები - წმინდა	16,426	12,558
არაფინანსური აქტივები		
გაცემული ავანსები	7	60
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	16,433	12,618

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების საბალანსო ღირებულება, რომელიც კლასიფიცირებულია, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული, არსებითად არ განსხვავდება მათი რეალური ღირებულებისაგან.

იმისათვის, რომ განსაზღვროს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგი, კომპანია იყენებს გამარტივებულ მეთოდს ფასს 9-ის შესაბამისად. მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგის განსაზღვრისთვის, სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები დაჯგუფებულია ხანდაზმულობის მიხედვით.

მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგის განაკვეთები ეფუძნება კომპანიის ბოლო სამი წლის საკრედიტო გაუფასურების გამოცდილებას. ისტორიული მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგის განაკვეთი დაკორექტირდა არსებული და სამომავლო მაკროეკონომიკური ფაქტორების გათვალისწინებით, რომელიც გავლენას ახდენს კომპანიის მომხმარებელზე.

კოვიდ-19 პანდემიის უპრეცედენტო ხასიათის და მასთან დაკავშირებული განუსაზღვრელი გავლენის გამო კომპანიამ ხელახლა შეაფასა გაუფასურების მოდელი და დაეყრდნო ხელმძღვანელობის მსჯელობას მეთოდოლოგიასთან დაკავშირებით, რომელიც ასახავს კოვიდ-19-ის ეფექტს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე. ჩატარებული ეკონომიკური ანალიზის საფუძველზე, რომელიც ეფუძნება დაკვირვებად და შიდა მონაცემებს. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განაკვეთის ცვლილება განსხვავებულია იმ სეგმენტებისთვის, სადაც ოპერირებენ კომპანიის მომხმარებლები.

მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგის განსაზღვრისთვის, კომპანიამ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში შემავალი ფინანსური აქტივები, კოვიდ-19-ის გავლენის გათვალისწინებით, გამოიყენა სეგმენტებად მათ საქმიანობაზე კოვიდ-19-ით გამოწვეული ნეგატიური გავლენის მაჩვენებლის მიხედვით. ყველა მოთხოვნა დაკლასიფიცირდა როგორც სეგმენტი1-სავაჭრო (სადაზღვეო ან/და სხვა) მოთხოვნები, რომელთაც ახასიათებთ კოვიდ-19-ით გამოწვეული ნეგატიური გავლენის დაბალი მაჩვენებელი და მომავალში მოსალოდნელია მომხმარებლის ეკონომიკური მდგომარეობის სწრაფი ტემპით გაუმჯობესება.

გარდა მაკროეკონომიკური ფაქტორებისა, ხელმძღვანელობამ ასევე გაითვალისწინა, კომპანიის მომხმარებელთა ცალკეული სეგმენტის ინდივიდუალური მახასიათებელი, სხვა დამატებითი გარემოებები და რისკ ფაქტორები, რომელიც ასახავს ისეთ გავლენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განაკვეთზე, რასაც არ ითვალისწინებს მაკროეკონომიკური ფაქტორები.

შესაბამისი კორექტირებების გათვალისწინებით, კომპანიამ განაახლა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განაკვეთები 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების ანარიცხი ვადაგადაცილების დღეების მიხედვით 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	მიმდინარე	31-60 დღე	60-120 დღე	121-180 დღე	181-360 დღე	>360 დღე	სულ
მოსალოდნელი დანაკარგი	1%	3%	10%	52%	72%	100%	
სავაჭრო მოთხოვნა							
მთლიანი ღირებულება	16,384	111	58	67	72	55	16,747
ანარიცხი მოსალოდნელ დანაკარგზე	170	3	6	35	52	55	321

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

('000 ლარში)

11. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების ანარიცხი ვადაგადაცილების დღეების მიხედვით 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	მიმდინარე	31-60 დღე	61-120 დღე	121-180 დღე	181-360 დღე	>360 დღე	სულ
მოსალოდნელი დანაკარგი	1%	3%	10%	50%	70%	100%	
სავაჭრო მოთხოვნა							
მთლიანი ღირებულება	12,647	12	24	5	4	74	12,766
ანარიცხი მოსალოდნელ დანაკარგზე	126	-	2	3	3	74	208

სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების ანარიცხის ცვლილება შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	2020	2019
1 იანვარი	208	663
ზრდა საანგარიშგებო წლის მანძილზე	181	80
ამოღება	(68)	(535)
გაუფასურების ანარიცხის ცვლილება	113	(455)
საანგარიშგებო წლის მანძილზე ჩამოწერილი უიმედო მოთხოვნები	-	-
31 დეკემბერი	321	208

დამატებითი ინფორმაცია სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ვადიანობისა და ვალუტის შესახებ იხილეთ მე-4 შენიშვნაში.

12. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
სს „საქართველოს ბანკი“	80,314	54,307
სს „თიბისი ბანკი“	-	30,000
სს „ლიბერთი ბანკი“	6	6
სს „ტერა ბანკი“	2	2
	80,322	84,315

დამატებითი ინფორმაცია ფულისა და ფულის ეკვივალენტების ვალუტის შესახებ იხილეთ მე-4 შენიშვნაში.

კომპანიას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საბანკო ანგარიშებზე განთავსებული აქვს ერთი დეპოზიტი სს „საქართველოს ბანკში“ 80,308 ათასი ლარის ოდენობით. დეპოზიტის წლიური საპროცენტო განაკვეთი განსაზღვრულია, როგორც რეფინანსირების განაკვეთს + 0.25%. დეპოზიტი წარმოადგენს მოთხოვნამდე ანაზღაურებად.

საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში საპროცენტო შემოსავალი დეპოზიტებიდან შეადგენს 7,987 ათას ლარს (2019: 6,184 ათასი ლარი).

კომპანიას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საბანკო ანგარიშებზე განთავსებული ჰქონდა ორი დეპოზიტი სს „საქართველოს ბანკსა“ და სს „თიბისი ბანკში“ 49,405 ათასი და 30,000 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად. დეპოზიტების წლიური საპროცენტო განაკვეთები წარმოადგენდა 9% და 8.17%, შესაბამისად. სს „თიბისი ბანკის“ დეპოზიტის ვადის წარმოადგენდა 6 თვე და ვადა ამოწურა 2020 წლის 26 იანვარს, ხოლო საქართველოს ბანკის დეპოზიტი კი იყო მოთხოვნამდე.

3 თვეზე მეტი ხანგრძლივობის დეპოზიტები წარმოადგენს მაღალი ლიკვიდურობის აქტივებს, რომელთა განაღდება კომპანიას შეუძლია ბანკში, მოკლე ვადაში წარდგენილი ცნობის საფუძველზე, ამასთან მისი ღირებულების უმნიშვნელო ცვლილებით. აქედან გამომდინარე კომპანია მათ წარადგენს, როგორც ფულსა და ფულის ეკვივალენტებს.

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

('000 ლარში)

13. კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი წარმოადგენს სადამფუძნებლო დოკუმენტებში მოცემულ კომპანიის კაპიტალის ნომინალურ თანხას და ექვემდებარება სახელმწიფო რეგისტრაციას.

საწესდებო კაპიტალის მფლობელები უფლებამოსილი არიან მიიღონ დივიდენდები მათი დროდადრო გამოცხადებისას, ასევე ისარგებლონ კომპანიის შეხვედრებზე მათი წილის შესაბამისი ხმების რაოდენობით.

საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით, კომპანიის გასანაწილებელი რეზერვი იზღუდება გაუნაწილებელი მოგების ნაშთით, როგორც ნაჩვენებია კომპანიის ფასს-ის მიხედვით მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

საწესდებო კაპიტალი შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	%	31 დეკემბერი 2020	%	31 დეკემბერი 2019
სახელმწიფო	100%	4,347	100%	34,243
	100%	4,347	100%	34,243

საწესდებო კაპიტალში მოძრაობა შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	2020	2019
ნაშთი 1 იანვრის მდგომარეობით	34,243	56,259
მესაკუთრის მიერ შემოტანილი მარაგები	-	630
მესაკუთრეზე განაწილება	(29,896)	(22,646)
ნაშთი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	4,347	34,243

2020 და 2019 წლების განმავლობაში 29,896 ათასი ლარის და 22,646 ათასი ლარის ღირებულების გაზსადენები, საწესდებო კაპიტალის შემცირების შედეგად გადაეცა მესაკუთრეს.

მიზნობრივი კაპიტალი

2020 წელს კომპანიამ სახელმწიფოსგან მიიღო 60,000 ათასი ლარის (2019: 40,000 ათასი ლარის) მიზნობრივი კაპიტალური ტრანსფერი, საქართველოს მასშტაბით გაზიფიცირების საპროექტო და სამშენებლო სამუშაოების განხორციელებისათვის. ამავე პერიოდში ჯამურად 64,165 ათასი ლარის ღირებულების გაზსადენები გადაეცა სახელმწიფოს. აქედან 29,896 ათასი ლარის ღირებულების გაზსადენების გადაცემა მოხდა საწესდებო კაპიტალიდან, 34,269 ათასი ლარის კი მიზნობრივი კაპიტალიდან. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მიზნობრივი კაპიტალის ნაშთმა შეადგინა 65,731 ლარი. 2019 წელს არ ჰქონია ადგილი მიზნობრივი კაპიტალური ტრანსფერიდან აქტივების გადაცემას.

დამატებითი შენატანები კაპიტალში

დამატებითი შენატანები კაპიტალში მოიცავს იმ ეკონომიკურ სარგებელს, რომელიც კომპანიამ მიიღო საქართველოს მთავრობის მიერ იმ დაგროვილი რესტრუქტურიზებული საგადასახადო ვალდებულების გაუქმებით, რომელიც კომპანიას წარმოეშვა 2002-2005 წლების პერიოდში.

14. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ფინანსური ვალდებულებები		
სავაჭრო ვალდებულებები*	24,759	27,547
ვალდებულებები სამშენებლო მომსახურებაზე	2,812	2,102
ვალდებულებები მეკავშირე კომპანიასთან**	546	546
	28,117	30,195
არაფინანსური ვალდებულებები		
ავანსები	593	200
	28,710	30,395
მოკლევადიანი ვალდებულებები	13,420	12,093
გრძელვადიანი ვალდებულებები	15,290	18,302
	28,710	30,395

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(‘000 ლარში)

14. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები (გაგრძელება)

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომელიც კლასიფიცირებულია, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული, არსებითად არ განსხვავდება მათი რეალური ღირებულებისაგან.

* სავაჭრო ვალდებულებები მოიცავს სს „ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ მიმართ არსებული რესტრუქტურული ვალდებულების მოკლევადიან და გრძელვადიან ნაწილს. 2017 წლის 16 ნოემბერს კომპანიამ სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციასთან“ ხელი მოაწერა შეთანხმებას მაგისტრალური გაზსადენის იჯარით წარმოქმნილი ვალდებულების რესტრუქტურის განხორციელების დაკავშირებით. მხარეები შეთანხმდნენ გადახდის გრაფიკზე, რომლის თანახმადაც ვალდებულება სრულად დაიფარება 2025 წლის ბოლოს. ვალის რესტრუქტურის განხორციელება იწვევს მნიშვნელოვან ცვლილებებს პირობებში, შესაბამისად რესტრუქტურის განხორციელების დაწყების დღეს კომპანიამ შეწყვიტა არსებული ვალდებულების აღიარება და აღიარა ახალი ვალდებულება განახლებული პირობების შესაბამისად, განსხვავება აღიარებულ იქნა როგორც ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტით მიღებული მოგება მოგება-ზარალისა და სხვა შემოსავლების ნაწილში. მიმდინარე საბალანსო ღირებულება გაანგარიშებულ იქნა მომავალი გადახდების მიმდინარე ღირებულებით 10.86%-იანი საბაზრო განაკვეთის მეშვეობით (შენიშვნა 20).

** მეკავშირე კომპანიის წინაშე არსებული ვალდებულებები წარმოადგენს 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით საინვესტიციო ობიექტის კაპიტალში შესატანი კაპიტალის გადაუხდელობას (შენიშვნა 8).

დამატებითი ინფორმაცია სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების ვადიანობისა და ვალუტის შესახებ იხილეთ მე-4 შენიშვნაში.

15. ამონაგები

ამონაგები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	2020	2019
ამონაგები გაზის ტრანსპორტირების მომსახურებიდან	101,044	93,610
გაზის რელიზაცია მომხმარებლებზე	13,468	20,526
სხვა	1,224	1,294
	115,736	115,430

16. გაზის თვითღირებულება

გაზის თვითღირებულება შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	2020	2019
გაზის თვითღირებულება	(12,466)	(18,576)
გაზის ფაქტიური დანაკარგი (წმინდა)	(13,624)	(17,139)
	(26,090)	(35,715)

2020 და 2019 წლების განმავლობაში, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების ეროვნული კომისიის 2017 წლის 15 მარტის ბრძანების შესაბამისად, სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“ და კომპანია გაზის მოცულობის საზომ ბაზად იყენებს 20 გრადუსს.

17. მილსადენის შენახვისა და ოპერირების ხარჯი

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციისგან“ კომპანიას შენახვისა და ოპერირების მიზნებისათვის გადმოცემული აქვს გაზის მაგისტრალური მილსადენი და მასთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურა. ხელშეკრულება შეუქცევადია და ძალაშია 2020 წლის 31 დეკემბრამდე. მილსადენის შენახვისა და ოპერირების ხარჯი ფიქსირებულია და დგინდება ყოველი წლისთვის მხარეებს შორის შეთანხმების შედეგად.

კომპანია პასუხისმგებელია მილსადენის შეკეთების, შენახვის, ოპერირებისა და უსაფრთხოების დანახარჯებზე. სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“ პასუხისმგებელია მხოლოდ კაპიტალურ დანახარჯებზე.

გაზის მაგისტრალური მილსადენის შენახვისა და ოპერირების ხარჯმა 2020 და 2019 წლების განმავლობაში შეადგინა 43,000 ათასი ლარი და 43,000 ათასი ლარი, შესაბამისად.

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

('000 ლარში)

18. სხვა ხარჯები

სხვა ხარჯები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	2020	2019
მასალებისა და შეკეთების ხარჯები	(1,477)	(2,354)
ტრანსპორტირების ხარჯები	(799)	(1,082)
კომუნალური და საკომისო ხარჯები	(346)	(277)
მივლინების ხარჯი	(119)	(146)
მარეგულირებელი მოსაკრებელი	(123)	(136)
ხარჯი სასამართლო დავიდან	(198)	-
დაზღვევის ხარჯი	(109)	(104)
ბანკის საკომისიო და პროფესიული მომსახურების*	(75)	(84)
იჯარის ხარჯი	(2)	(61)
გაუფასურების ხარჯი	(112)	-
სხვა ხარჯები	(348)	(361)
	(3,708)	(4,605)

მომსახურების ხარჯი წარმოადგენს 46 ათას ლარს 2020 წლისთვის (2019: 46 ათასი ლარი).

19. სხვა შემოსავალი

სხვა შემოსავალი შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	2020	2019
საურავი	537	394
სარგებელი გაუფასურების რეზერვის ცვლილებიდან	-	455
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან და ჩამოწერიდან მიღებული მოგება	392	188
სხვა შემოსავლები	48	61
	977	1,098

20. ფინანსური ხარჯები

ფინანსური ხარჯები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	2020	2019
ფინანსური ვალდებულების ამორტიზების ეფექტი*	(2,283)	(2,550)
საიჯარო ვალდებულებების ამორტიზების ეფექტი	(180)	(66)
	(2,463)	(2,616)

*ფინანსური ვალდებულების ამორტიზების ეფექტის შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია მე-14 შენიშვნაში.

21. პირობითი ვალდებულებები

დაზღვევა

სადაზღვევო ინდუსტრია საქართველოში განვითარების ფაზაშია, შესაბამისად მსოფლიოს სხვა ნაწილისათვის მიღებული სადაზღვევო დავის ბევრი ფორმა ჯერჯერობით საქართველოში სრულად ხელმისაწვდომი არ არის. კომპანიას არ აქვს სრული სადაზღვევო დაფარვა საკუთარ დანადგარ-აღჭურვილობაზე, საქმიანობის შეჩერებაზე ან მესამე პირთა მიმართებაში ქონებრივ ან გარემოსდაცვით ვალდებულებაზე, რომლებიც შესაძლოა წარმოიშვას კომპანიის საკუთრების ფარგლებში მომხდარი უბედური შემთხვევების შედეგად ან ოპერაციებთან დაკავშირებით. სანამ კომპანია არ მიიღებს შესაფერის სადაზღვევო დაფარვას, არსებობს რისკი, რომ შესაძლო ზარალს ან ზოგიერთი აქტივის განადგურებას შეიძლება ჰქონდეს არსებითად საზიანო გავლენა კომპანიის ოპერაციებსა და ფინანსურ პოზიციაზე.

სასამართლო დავა

კომპანია წარმოადგენს მოპასუხე მხარეს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ (სახელმწიფო კონტროლის ქვეშ მყოფი კომპანია) მიერ აღძრულ დავაში, სადაც კორპორაცია კომპანიას სთხოვს 10,140 ათასი ლარის ზარალის ანაზღაურებას, მიღსადენის იჯარის, მიზარებისა და გაზის ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულების პირობების დარღვევის გამო. აღნიშნული დავა მოიცავს ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული მისაწოდებელი გაზის მოცულობის მიუწოდებლობით და მაგისტრალური გაზსადენების დაზიანებისთვის გამოწვეული ზარალის ანაზღაურებას. აღნიშნულ დავაზე პირველ ინსტანციაში გადაწყვეტილება მიღებულ იქნა კომპანიის სასარგებლოდ. ამჟამად დავა წარმოებს სააპელაციო სასამართლოში. 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აღნიშნული დავის მოსალოდნელი ზიანის წინასწარ განსაზღვრა შეუძლებელია, აქედან გამომდინარე კომპანია ამასთან დაკავშირებით არანაირ ვალდებულებას ანგარიშგებაში არ აღიარებს. ხელმძღვანელობა არ მოელის რომ სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილების საფუძველზე კომპანიიდან მოხდება მომავალში სარგებლის გასვლა.

კომპანია წარმოადგენს მოპასუხე მხარეს შპს „ჯეოტრანსგაზის“ მიერ აღძრულ დავაში, სადაც შპს „ჯეოტრანსგაზი“ კომპანიას სთხოვს ხელშეკრულების დარღვევით გამოწვეული ზიანის მიყენებული ზიანის, 71,509 ათასი ლარის (21,824 ათასი აშშ დოლარის) ანაზღაურებას. კომპანიის ხელმძღვანელობა არ ელოდება აღნიშნული დავის შედეგად კომპანიიდან ეკონომიკური სარგებლის გასვლას, რადგან არსებული ინფორმაციით სარჩელი შეიცავს მთელ რიგ ფაქტობრივ უზუსტობებს და ურთიერთგამომრიცხავ გარემოებებს. ასევე, მოპასუხის მხრიდან ადგილი არ ჰქონია მხარეთა შორის გაფორმებული არც ერთი ხელშეკრულების პირობების დარღვევას.

დაბეგრის გაუთვალისწინებელი გარემოებები

საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და მისთვის დამახასიათებელია სასამართლო გადაწყვეტილებებისა და დებულებების ხშირი ცვლილება. საგადასახადო ნორმები ხშირად ბუნდოვანი და წინააღმდეგობრივია და სხვადასხვა საგადასახადო ორგანოს მიერ სხვადასხვაგვარად განიმარტება. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში, საგადასახადო ორგანოს არ შეუძლია კომპანიას დააკისროს დამატებითი საგადასახადო ვალდებულება, ჯარიმა ან საურავი, თუ იმ წლიდან, როდესაც ადგილი ჰქონდა სამართალდარღვევას, სამი წელია გასული.

ზემოთხსენებული საგადასახადო გარემო ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც საქართველოში უფრო არსებითია, ვიდრე სხვა ქვეყნებში. ხელმძღვანელობის აზრით, იგი ადეკვატურად ასრულებს საგადასახადო ვალდებულებებს, ხელმძღვანელობს რა საქართველოში მოქმედი საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციების, ოფიციალური აქტებისა და სასამართლოს გადაწყვეტილებების შესაბამისად. მიუხედავად ამისა, შესაბამისი საგადასახადო ორგანოების კომპანიისაგან განსხვავებულმა პოზიციამ შესაძლოა არსებითი გავლენა იქონიოს ამ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

გარემოსდაცვითი საკითხები

საქართველოში გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული რეგულაციების აღსრულება განვითარების ეტაპზეა და სახელმწიფო ორგანოების შესაბამისი ზომები მუდმივად გადახედვას ექვემდებარება. კომპანია პერიოდულად ახდენს თავისი ვალდებულებების შეფასებას გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული რეგულაციების შესაბამისად. ვალდებულებების განსაზღვრისთანავე მათი დაუყოვნებლივი აღიარება ხდება. პოტენციური ვალდებულებები, რომლებიც შესაძლოა მოქმედი რეგულაციების ცვლილების შედეგად წარმოიშვას, შეფასებას არ ექვემდებარება, თუმცა შესაძლოა, რომ არსებითი იყოს. მოქმედი კანონმდებლობის გათვალისწინებით, ხელმძღვანელობა თვლის, რომ არ არსებობს არსებითი ვალდებულებები გარემოზე მიყენებული ზიანის ასანაზღაურებლად.

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

('000 ლარში)

22. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები ან ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან როგორც წარმოდგენილია ბასს 24-ში „ინფორმაცია დაკავშირებულ მხარეებზე“ წარმოადგენს:

ა) მხარეებს, რომლებიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ ერთი ან რამდენიმე შუამავლით: აკონტროლებენ, კონტროლდებიან ან არიან ერთობლივი კონტროლის ქვეშ კომპანიასთან (მათ შორის დამფუძნებელ კომპანიასა და ფილიალებთან); ფლობენ წილს კომპანიაში, რაც მნიშვნელოვანი გავლენის მიზეზია; და ფლობენ საერთო კონტროლს კომპანიაზე;

ბ) კომპანიის ან მისი მშობელი საწარმოს ძირითად მმართველ პერსონალს;

გ) (ა) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილთა ოჯახის წევრებს;

დ) მხარეებს, რომლებიც წარმოადგენენ (გ) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილი პირების მიერ კონტროლირებად ან ერთობლივარ კონტროლირებად საწარმოებს, ან ამ პირებს მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ მათზე, ან ასეთ საწარმოში ხმის მიცემის უფლება პირდაპირ ან არაპირდაპირ ამ პირების ხელშია.

დაკავშირებულ მხარეებთან ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება ექცევა ამ ურთიერთობის არსს და არა უბრალოდ იურიდიულ ფორმას. კომპანიასა და მის დაკავშირებულ მხარეებს შორის ოპერაციების შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია ქვემოთ.

დაკავშირებული მხარეების შენიშვნა შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ფინანსური ანგარიშგების არე/ დაკავშირებული მხარე	31 დეკემბერი 2020		31 დეკემბერი 2019	
	ნაშთი დაკავშირებულ მხარესთან	სულ ფინანსური ანგარიშგების მუხლისთვის	ნაშთი დაკავშირებულ მხარესთან	სულ ფინანსური ანგარიშგების მუხლისთვის
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	1,444	16,433	897	12,618
სახელმწიფო კონტროლის ქვეშ მყოფი კომპანიები	1,444		897	
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	23,455	28,710	25,270	30,395
სახელმწიფო კონტროლის ქვეშ მყოფი კომპანიები	23,455		25,270	

კომპანიის სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აღიარდა დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებული შემდეგი ოპერაციები:

ფინანსური ანგარიშგების არე/ დაკავშირებული მხარე	2020		2019	
	ოპერაცია დაკავშირებულ მხარესთან	სულ ფინანსური ანგარიშგების მუხლისთვის	ნაშთი დაკავშირებულ მხარესთან	სულ ფინანსური ანგარიშგების მუხლისთვის
შემოსავალი	8,440	115,736	5,498	115,430
სახელმწიფოს კონტროლის ქვეშ მყოფი კომპანიები	8,440		5,498	
მილსადენი იჯარის ხარჯი	(43,000)	(43,000)	(43,000)	(43,000)
სახელმწიფოს კონტროლის ქვეშ მყოფი კომპანიები	(43,000)		(43,000)	
ფინანსური ხარჯი	(2,283)	(2,463)	(2,550)	(2,616)
სახელმწიფოს კონტროლის ქვეშ მყოფი კომპანიები	(2,283)		(2,550)	

ხელმძღვანელობის ანაზღაურება მოიცავს სახელმწიფოებო ხელფასსა და სხვა ანაზღაურებას. სულ ხელმძღვანელობის ანაზღაურება არის 1,173 ათასი ლარი (2019: 1,223 ათასი ლარი).

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(‘000 ლარში)

23. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

კომპანიამ 2021 წელს განაახლა გაზის მაგისტრალური მილსადენის შენახვასა და ოპერირებასთან დაკავშირებული ხელშეკრულება, რომლის მიხედვითაც ვადა გაგრძელდა 2021 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით, ხოლო მილსადენის შენახვისა და ოპერირების ხარჯი განისაზღვრა წლიური 44,500 ათასი ლარით.

24. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესში გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა მოცემულია ქვემოთ. სააღრიცხვო პოლიტიკა უცვლელად არის გამოყენებული თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

უცხოური ვალუტით განხორციელებული ოპერაციები

ა) სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა

თავის ოპერაციებში კომპანია ფუნქციონალურ ვალუტად იყენებს ქართულ ლარს, რომელსაც მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს კომპანიის ოპერაციებზე. ამგვარად, მოცემული ფინანსური ანგარიშგებისათვის შეფასების ვალუტად კომპანია იყენებს ქართულ ლარს.

ბ) ოპერაციები და ნაშთები

უცხოურ ვალუტაში არსებული ოპერაციები გადაიანგარიშება ფუნქციონალურ ვალუტაში ოპერაციის დღეს დადგენილი გაცვლითი კურსების შესაბამისად ან იმ თარიღში არსებული კურსით, რომელშიც მოხდა გადაფასება. უცხოურ ვალუტაში ასახული მონეტარული აქტივები და ვალდებულებები გადაიანგარიშება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ვალუტის გაცვლის ოფიციალური კურსის შესაბამისად, წლის ბოლოსათვის.

კონვერტაციის დროს წარმოშობილი კურსთაშორისი სხვაობები აისახება პერიოდის სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, როგორც „მოგება საკურსო სხვაობიდან“.

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბერს უცხოურ ვალუტაში არსებული ნაშთების კონვერტაციისთვის გამოყენებული ბოლო გაცვლითი კურსი (საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი) იყო შემდეგი:

	აშშ დოლარი
კურსი 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	3.2766
კურსი 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	2.8677

ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური აქტივები

ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტების მიხედვით ფინანსური აქტივები შეიძლება დაკლასიფიცირდეს სამ კატეგორიად - „ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი“, „რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი, ცვლილებების მოგებაში ან ზარალში ასახვით“, „რეალური ღირებულებით შეფასებული, ცვლილებების სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით“.

კომპანიის ხელმძღვანელობამ შეაფასა, თუ რომელი ბიზნეს მოდელი შეესაბამება კომპანიის ფინანსურ აქტივებს და ყველა აქტივი დაკლასიფიცირა შემდეგ კატეგორიად „ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი“.

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი

მოცემული აქტივები წარმოიქმნება მომხმარებლებისთვის საქონლისა და მომსახურების მიწოდებიდან (მაგ. სავაჭრო მოთხოვნები), ასევე მოიცავს სხვა სახის ფინანსურ აქტივებს, რომლის ფლობის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება და ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირს და მასზე დარიცხულ პროცენტს. ისინი საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური აქტივის შეძენასთან ან გამოშვებასთან და შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, შემცირებული გაუფასურების რეზერვის მოცულობით.

24. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

მიმდინარე სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი აღიარებულია პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებული მიდგომის საფუძველზე, რომლის მიხედვით არსებობს მანძილზე სავაჭრო მოთხოვნების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება რეზერვების მატრიცის გამოყენებით. კომპანია საკრედიტო ზარალის წარსულ მონაცემებს იყენებს ფინანსური აქტივების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად. კომპანია აფასებს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების გადაუხდელობის ალბათობას. შემდეგ მოცემული ალბათობა მრავლდება მოსალოდნელ დანაკარგებზე, რომელიც გამოწვეულია ხელშეკრულების შეუსრულებლობის რისკიდან, რათა განისაზღვროს სავაჭრო მოთხოვნების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგი. სავაჭრო მოთხოვნები აღრიცხულია წმინდა ღირებულებით, რომლის გაუფასურების რეზერვიც აღრიცხულია განცალკევებულ ანგარიშზე ხარჯის კორესპოდენციით, რომელიც აღიარებულია ხარჯად მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. კომპანია სავაჭრო მოთხოვნების სრულ ღირებულებას ჩამოწერს რეზერვის მოცულობაზე, როდესაც განსაზღვრავს რომ სავაჭრო მოთხოვნა აღარ ექვემდებარება დაბრუნებას.

ფინანსური აქტივები შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით მოიცავს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს და ფულისა და ფულის ეკვივალენტებს. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს მოთხოვნამდე დეპოზიტებს და სხვა მოკლევადიან მაღალლიკვიდურ ინვესტიციებს, რომლის დასრულების ვადაც განისაზღვრება სამი ან ნაკლები თვით ან მათი განადგება არ არის დაკავშირებული არსებით ფულად დანაკარგებთან.

ფინანსური ვალდებულებები

მიზნიდან გამომდინარე კომპანია მის ფინანსურ ვალდებულებებს აკლასიფიცირებს შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთით: რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებად. კომპანიას ყველა ფინანსური ვალდებულება დაკლასიფიცირებული აქვს „სხვა ფინანსური ვალდებულებების“ კატეგორიაში. სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო ვალდებულებებს, სხვა მიმდინარე და გრძელვადიან ვალდებულებებსა და საიჯარო ვალდებულებებს.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური ვალდებულებების გამოშვებასთან. მსგავსი პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, რომელიც უზრუნველყოფს მუდმივი განაკვეთით ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებაზე საპროცენტო ხარჯის დარიცხვას. ნებისმიერი ფინანსური ვალდებულებისთვის საპროცენტო ხარჯი მოიცავს საწყის გარიგების ხარჯებს და ნებისმიერ დამატებით გადასახდელს ვალდებულების გამოსყიდვისთვის.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების დანეტება

კომპანია ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს ანეტებს მაშინ, როდესაც ურთიერთჩათვლა იურიდიულად არ არის შეზღუდული და კომპანია გეგმავს ანგარიშწორებას ნეტო საფუძველზე ან ფინანსური აქტივის მიღებას და ვალდებულების დაფარვას გეგმავს ერთგვაროვნად.

ფინანსური ვალდებულებებისა და აქტივების აღიარების შეწყვეტა

კომპანია ფინანსური ვალდებულებების აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც ვალდებულება სრულდება, უქმდება, ან გასდის ვადა. სადაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ენაცვლება მეორეს იმავე მსესხებლის მიმართ მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება ან მოდიფიკაცია ითვლება თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტად და ახალი ვალდებულების აღიარებად და სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ, ან გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აისახება მოგებასა და ზარალში.

კომპანია წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც კონტრაქტიდან წარმომდგარი ფულადი ნაკადების მიღების უფლება იწურება, ან ეს უფლება კონტრაქტის საფუძველზე გადაეცემა სხვა მხარეს მფლობელობის უფლებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკსა და სარგებელთან ერთად. ნებისმიერი წილი გადაცემულ ფინანსურ აქტივში, რომელიც უნარჩუნდება კომპანიას, მის მიერ აღიარდება, როგორც ცალკეული აქტივი ან ვალდებულება.

24. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

იჯარები

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, კომპანია აღიარებს აქტივების გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებას, გარდა:

- იჯარისა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს; და
- იჯარისა, რომლის ვადა 12 თვეზე ნაკლებია.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, მოიჯარე საიჯარო ვალდებულება უნდა შეაფასოს იმ საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების მიხედვით, რომლებიც ამ თარიღისთვის განხორციელებული არ არის. საიჯარო გადახდების დისკონტირება უნდა განხორციელდეს იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით, თუ ეს შეუძლებელია (როგორც ეს ხშირად ხდება), გამოიყენება იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის განსაზღვრული მოიჯარის ზღვრული საპროცენტო განაკვეთი.

აქტივების გამოყენების უფლება უნდა შეფასდეს საიჯარო ვალდებულებების თანხით და უნდა მოიცავდეს:

- საიჯარო გადახდებს, რომლებიც უკვე განხორციელებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ან ამ თარიღამდე;
- მოიჯარის მიერ გაწეულ თავდაპირველ პირდაპირ დანახარჯებს; და
- იმ დანახარჯების შეფასებას, რომლებსაც მოიჯარე გასწევს საიჯარო აქტივის დემონტაჟისა და ლიკვიდაციის დროს, იმ ადგილის აღსადგენად, სადაც განთავსებულია აქტივი.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ საიჯარო ვალდებულება იზრდება პროცენტის ასახვით და მცირდება განხორციელებული საიჯარო გადახდებით. აქტივების გამოყენების უფლება მცირდება დაგროვილი ცვეთის გამოკლებით.

აქტივს ცვეთა უნდა დაერიცხოს წრფივი მეთოდით იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან საიჯარო აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებამდე, ან აქტივის ეკონომიკური ვადის განმავლობაში, თუ ეს უკანასკნელი განხილულია, როგორც უფრო მცირე ვადის მქონე, ვიდრე საიჯარო ვადა. აქტივების გამოყენების უფლება მიმდინარე და შესაძარისი პერიოდების განმავლობაში იცვითებოდა 3-6 წლის ვადაზე.

როდესაც კომპანია ცვლის იჯარის ვადას (იმიტომ რომ, მაგალითად, მან ხელახლა შეაფასა იჯარის გახანგრძლივების, ან შეწყვეტის უფლება), საიჯარო გადახდების ცვლილებების ასახვის მიზნით, კომპანიამ ხელახლა უნდა შეაფასოს საიჯარო ვალდებულება. საიჯარო ვალდებულების ხელახალი შეფასების შედეგად მიღებული თანხა აღიარდება, როგორც აქტივის გამოყენების უფლების კორექტირება. თუმცა, თუ აქტივის გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება მცირდება ნულამდე და ამავე დროს მცირდება საიჯარო ვალდებულების შეფასებაც, ხელახალი შეფასების თანხის დარჩენილი ნაწილი უნდა აღიარდეს მოგება/ზარალში. საიჯარო ვალდებულება ხელახლა ფასდება გადასინჯული საიჯარო გადახდების და გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, ნებისმიერ შემდეგ შემთხვევაში, თუ: შეიცვალა იჯარის ვადა, ან შეიცვალა საიჯარო აქტივის შესყიდვის არჩევანის უფლების შეფასება.

მარაგები

მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. მარაგების თვითღირებულება ეყრდნობა მიღების რიგითობის პრინციპს, გამოიანგარიშება საშუალო შეწონილი მეთოდის საფუძველზე და მოიცავს ისეთ დანახარჯებს, რომლის გაწევაც საჭიროა მარაგების შესაძენად, საწარმოებლად, გადასამუშავებლად და დანიშნულების ადგილამდე მისატანად.

წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის ბიზნესის ჩვეულებრივად ფუნქციონირების პირობებში მარაგების მოსალოდნელ სარეალიზაციო ღირებულებას გამოკლებული მათი დასრულებისა და გაყიდვის ხარჯები.

24. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები

აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები შეფასებულია, როგორც თვითღირებულებას გამოკლებული დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი.

თვითღირებულება მოიცავს დანახარჯებს, რომელიც პირდაპირ კავშირშია აქტივის შემენასთან. საკუთარი ძალებით შექმნილი აქტივების ღირებულება მოიცავს პირდაპირი შრომისა და გამოყენებული მასალების ღირებულებას, ასევე აქტივის სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანასთან დაკავშირებულ ნებისმიერი სახის დანახარჯს და ნივთების დემონტაჟისა და თავიანთი ადგილმდებარეობიდან მოხსნის ღირებულებას.

როდესაც ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვანი ცალკეული ერთეულების სასარგებლო მომსახურების ვადა ერთმანეთისაგან განსხვავდება, ისინი აღირიცხებიან ძირითადი საშუალებების ცალ-ცალკე ერთეულებად (ძირითად კომპონენტებად).

ძირითადი საშუალებების ერთეულის რეალიზაციიდან მიღებული სარგებელი ან დანაკარგი განისაზღვრება, როგორც ძირითადი საშუალების წმინდა საბალანსო ღირებულებასა და გაყიდვიდან ამონაგებს შორის სხვაობა და, შესაბამისად, აისახება მოგება ან ზარალში სხვა შემოსავლების/სხვა ხარჯების ნაწილში.

შემდგომი ხარჯები

ძირითადი საშუალებების ერთეულის ჩანაცვლების ღირებულება აისახება საბალანსო ღირებულებით, თუ იგი უზრუნველყოფს მოსალოდნელი მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლას კომპანიაში და შესაძლებელია მისი ღირებულების საიმედოდ შეფასება. ჩანაცვლებული ნაწილის საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება. ძირითადი საშუალებების მოვლა-შენახვის ყოველდღიური ხარჯები გაწევისთანავე აისახება მოგება ან ზარალში.

ცვეთა

ძირითადი საშუალებების კომპონენტების ცვეთის დაანგარიშება ხდება მათი დამონტაჟებისა და გამოყენების მზაობის დღიდან, რაც შეეხება „კომპანიის“ მიერ აშენებულ აქტივებს, მათი ცვეთის დაანგარიშება ხდება აქტივების საბოლოო მდგომარეობამდე მიყვანის და მათი გამოყენების მზაობის დღიდან. ცვეთა იანგარიშება ცვეთადი ღირებულებიდან, რომელიც არის აქტივის თვითღირებულებას გამოკლებული აქტივის ნარჩენი ღირებულება.

ძირითად საშუალებებს ცვეთა ერიცხება წრფივი მეთოდის გამოყენებით ცალკეული აქტივისათვის განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, ვინაიდან ეს საუკეთესოდ წარმოაჩენს აქტივში განივებული მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარებას. მიწაზე ცვეთის დარიცხვა არ ხდება.

ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვანი ნაწილის მიმდინარე და შესადარისი პერიოდების სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადები შემდეგია:

ჯგუფი	სასარგებლო მომსახურების
	ვადა (წელი)
შენობა-ნაგებობები	20
აღჭურვილობა	5
გაზსადენი	20
სატრანსპორტო საშუალებები	5
სხვა	2-13

სასარგებლო მომსახურების ვადა და სალიკვიდაციო ღირებულება მიმოიხილება და საჭიროების შემთხვევაში კორექტირდება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

24. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივების თავდაპირველად აღიარდება თვითღირებულებით და შემდგომში ამორტიზირდება წრფივი მეთოდით სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. ამორტიზაციის ხარჯს მოიცავს ადმინისტრაციული ხარჯები სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

არამატერიალური აქტივები ამორტიზირდება 7 წლიან ვადაზე. ყველა არამატერიალური აქტივი ამორტიზირდება წრფივი მეთოდით.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

კომპანიის არაფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება განიხილება ყოველი ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის თარიღისათვის, რათა დადგინდეს, არსებობს თუ არა გაუფასურების რაიმე ნიშნები. მსგავსი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში, ფასდება აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება.

გაუფასურების დადგენის მიზნით, აქტივები, რომელთა ინდივიდუალური შეფასება ვერ ხერხდება, ერთიანდება მცირე აქტივთა ჯგუფებში. ეს ჯგუფები („ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეული“, „ფსწე“), მუდმივი გამოყენების პირობებში, უზრუნველყოფენ ფულადი ნაკადების ისეთ შემოდიანებას, რომელიც სრულიად დამოუკიდებელია სხვა აქტივების ან აქტივთა ჯგუფის მიერ წარმოქმნილი ფულადი ნაკადებისგან.

აქტივის ან „ფსწე“-ს ანაზღაურებადი ღირებულება არის მის გამოყენებით ღირებულებასა და საბაზრო ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვის ხარჯებს შორის უდიდესი. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულება გადასახადების გადახდამდე დისკონტის განაკვეთის გამოყენებით ასახავს ფულის დროში ღირებულების მიმდინარე საბაზრო შეფასებას და ამ აქტივებისთვის დამახასიათებელ რისკებს.

გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება იმ შემთხვევაში თუ აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის ანაზღაურებად ღირებულებას.

გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში. აღიარებული გაუფასურების ზარალი ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულთან მიმართებაში გამოყოფილია აქტივების საბალანსო ღირებულების შესამცირებლად თანაბარი პროპორციის საფუძველზე.

წინა პერიოდებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი გაუფასურების ზარალის შემცირების ან აღმოფხვრის რაიმე ნიშნის გამოსავლენად ხელახლა ფასდება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. გაუფასურების ზარალი კორექტირდება, თუ ანაზღაურებადი ღირებულების გაანგარიშებაში გამოყენებულ დაშვებებში ცვლილებას ჰქონდა ადგილი. გაუფასურების ზარალი კორექტირდება მხოლოდ იმ ზღვრამდე, სანამ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ მიაღწევს იმ ღირებულებას, ცვეთისა და ამორტიზაციის გათვალისწინებით, რაც ექნებოდა აქტივს, გაუფასურება რომ არ მომხდარიყო.

სხვა გრძელვადიანი აქტივები

სხვა გრძელვადიანი აქტივები წარმოდგენილია დაბალი წნევის გაზის მილსადენების სახით, რომელიც შენდება მფლობელის, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს, ბრძანების შესაბამისად „საქართველოს მოსახლეობის გაზომომარაგების უზრუნველყოფის გაუმჯობესების“ პროექტის განხორციელების ფარგლებში. მშენებლობა ფინანსდება მფლობელის მიერ გაკეთებული ფულადი შენატანებით, „კომპანიის“ საწესდებო კაპიტალში მიზნობრივი კაპიტალური ტრანსფერის გაზრდით. აღნიშნული აქტივები არ არის ექსპლუატაციაში შესული, შესაბამისად კომპანია არ არიცხავს მათ ცვეთას. კომპანიის ხელმძღვანელობისთვის ჯერჯერობით უცნობია კომპანია აღნიშნულ აქტივებს გამოიყენებს საკუთარი მიზნებისთვის, გადასცემს მესაკუთრეს, თუ მოხდება მათი გასხვისება. გადაცემის შემთხვევაში, აქტივების სახელმწიფოზე გადაცემა ხდება მათი საბალანსო ღირებულებით, რაც არსებითად არ განსხვავდება მათი სამართლიანი ღირებულებისგან.

ინვესტიცია მეკავშირე საწარმოში

მეკავშირე საწარმო არის საწარმო, რომელზეც კომპანიას გააჩნია მნიშვნელოვანი გავლენა (პირდაპირ ან არაპირდაპირ) და არ გააჩნია კონტროლი. მნიშვნელოვან გავლენას როგორც წესი თან ახლავს მეკავშირე საწარმოს წილის 20-50%-ის ფლობა. მნიშვნელოვანი გავლენა ნიშნავს კომპანიის მიერ ინვესტირებული საწარმოს ფინანსური და საწარმოო პოლიტიკის გადაწყვეტილებების მიღებაში მონაწილეობის უფლებას, რაც არ გულისხმობს კომპანიის მიერ ამ პოლიტიკაზე კონტროლის ან ერთობლივი კონტროლის უფლებას.

24. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

მეკავშირე საწარმოში დაბანდებულ ინვესტიციებს კომპანია აღრიცხვას კაპიტალ-მეთოდის გამოყენებით. კაპიტალ-მეთოდი ისეთი სააღრიცხვო მეთოდი, რომელიც გულისხმობს ინვესტიციის თავდაპირველ აღრიცხვას თვითღირებულების საფუძველზე, ხოლო შემდეგ მის კორექტირებას მეკავშირე საწარმოს ან ერთობლივად კონტროლირებად საწარმოების წმინდა აქტივებში არსებული კომპანიის წილის შემენის შემდგომი ცვლილების შესაბამისად. კომპანიის მოგება ან ზარალი მოიცავს მის წილს ინვესტირებული საწარმოს მოგებაში ან ზარალში. მიღებული დივიდენდებით მცირდება ინვესტიციის ოდენობა მეკავშირე საწარმოში.

თუ კომპანიის წილი მეკავშირე საწარმოს ზარალში ტოლია ან აღემატება მის წილს მეკავშირე საწარმოში, კომპანია წყვეტს შემდგომი პერიოდის ზარალში მისი წილის აღიარებას. მას შემდეგ, რაც კომპანიის წილი ნულამდე ეცემა, წარმოიქმნება დამატებითი ზარალი და ხდება ვალდებულებების აღიარება მხოლოდ კომპანიის მიერ მეკავშირე საწარმოს სახელით აღებული იურიდიული და კონსტრუქციული ვალდებულებების ან შესრულებული გადახდების მოცულობით.

ინვესტორსა და მეკავშირე საწარმოს შორის ოპერაციების შედეგად წარმოქმნილი მოგება-ზარალი, ელიმინირებულია ინვესტორის წილის პროპორციულად მეკავშირე საწარმოში.

ინვესტიციის მიმართ გაუფასურების ზარალის შეფასება ხდება ინვესტიციის ამოსაღები თანხის საბალანსო ღირებულებასთან შედარების მეშვეობით. გაუფასურების ზარალი მოგებაში ან ზარალში აღიარდება და უქმდება იმ შემთხვევაში თუ ადგილი ჰქონდა ხელსაყრელ ცვლილებას ამოსაღები თანხის განსაზღვრის შეფასებებში.

კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი კლასიფიცირდება როგორც კაპიტალი.

საწესდებო კაპიტალის შემცირებები და არა-ფულადი განაწილებები აღიარდება განაწილებული აქტივების საბალანსო ღირებულებით. კომპანიის არა-ფულადი განაწილებები არ განიხილება ფასი 17 „არაფულადი აქტივების განაწილება მესაკუთრეებზე“ ფარგლებში, რადგან აქტივებს აკონტროლებს საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე მათ განაწილებამდე და განაწილების შემდეგ.

როდესაც საწესდებო კაპიტალი იზრდება, ნებისმიერი სხვაობა საწესდებო კაპიტალის რეგისტრირებულ თანხასა და შეტანილი აქტივების სამართლიან ღირებულებას შორის აღიარდება, როგორც კაპიტალის ცალკე კომპონენტი - არაფულადი შენატანის საბაზრო ფასზე კორექტირების რეზერვი.

მიზნობრივი კაპიტალი წარმოადგენს ტრანსფერებს, რომელიც გამოიყოფა სახელმწიფო ბიუჯეტიდან კომპანიის მიერ მიზნობრივი კაპიტალური პროექტის განსახორციელებლად და რომელიც დაკავშირებულია ტრანსფერის მიღების არაფინანსური აქტივების ზრდასთან. მიზნობრივი კაპიტალის ზრდა აღიარდება ტრანსფერის ღირებულებით, ხოლო მისი შემცირება აღიარდება სააქციო კაპიტალის მსგავსად.

მიმდინარე საგადასახადო აქტივი და მოგების გადასახადის ხარჯი

გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდში რა პერიოდშიც წარმოიქმნება მავალდებულებელი მოვლენა. მავალდებულებელ მოვლენას წარმოადგენს ქმედება ან ფაქტი, რომელიც საქართველოს საგადასახადო კოდექსით განაპირობებს გადასახადის გადახდას. წინასწარ გადახდილი გადასახადები, რომლისგანაც მოსალოდნელია მომავალში ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღიარდება აქტივად.

მოგების გადასახადის ხარჯი აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდში, როდესაც კომპანია გამოაცხადებს დივიდენდს. საქართველოს საგადასახადო სისტემის სპეციფიკურობის გათვალისწინებით, საქართველოში რეგისტრირებული კომპანიებისთვის აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო და საგადასახადო ღირებულებებს შორის არ არსებობს სხვაობები, რომელმაც შეიძლება გამოიწვიოს გადავადებული საგადასახადო აქტივების ან ვალდებულებების აღიარება.

24. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან

ზოგადი მიმოხილვა

კომპანია აღიარებს შემოსავალს დაპირებული საქონლის ან მომსახურების მომხმარებლებისთვის გადაცემისას, იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომლის მიღების უფლებასაც კომპანია მოელის ამ საქონლის ან მომსახურების გადაცემის სანაცვლოდ. კომპანია იყენებს ხუთ საფეხურიან მოდელს მომხმარებელთან გაფორმებული ყველა ხელშეკრულების მიმართ:

- მომხმარებელთან ხელშეკრულების იდენტიფიცირება;
- სახელშეკრულებო ვალდებულებების დადგენა;
- გარიგების ფასის განსაზღვრა;
- გარიგების ფასის მიკუთვნება სახელშეკრულებო ვალდებულებასთან;
- შემოსავლის აღიარება, როდესაც (ან თუ) პირი სახელშეკრულებო ვალდებულებას შეასრულებს.

კომპანია შემოსავალს აღიარებს სახელშეკრულებო ვალდებულების შესრულებისას, ანუ მაშინ, როდესაც შესაბამის ვალდებულებასთან დაკავშირებულ საქონელზე ან მომსახურებაზე “კონტროლი” მომხმარებელს გადაეცემა.

შესასრულებელი ვალდებულება და შემოსავლის აღიარების დროულობა

კომპანიის შემოსავლის ძირითად ნაწილს წარმოადგენს მომხმარებლისათვის გაზის მიწოდების (ტრანსპორტირების) მომსახურების გაწევა, გაზის გაყიდვა და მასთან დაკავშირებული დამატებითი მომსახურებების მიწოდება. დეტალური სააღრიცხვო პოლიტიკა შემოსავლის მაფორმირებელი ძირითადი საქმიანობისთვის წარმოდგენილია ქვემოთ:

შემოსავალი გაზის მიწოდების (ტრანსპორტირების) მომსახურების გაწევით

შემოსავალი რეგულარული მომსახურების მიწოდებიდან, როგორც არის გაზის მიწოდება მილსადენების გავლით, აღიარდება დროთა განმავლობაში, იმ საანგარიშგებო პერიოდში, როდესაც მომსახურების მიწოდება ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ყოველთვიური ღირებულების შესაბამისად.

შემოსავალი გაზის გაყიდვიდან და სხვა ერთჯერადი მომსახურებიდან აღიარდება მაშინ, როდესაც კონტროლი მოცემულ აქტივზე გადაეცემა მომხმარებელს. გარიგების ღირებულების გადახდა ხდება დაუყოვნებლივ, როდესაც ხდება მომხმარებლის მიერ საქონლის შესყიდვა, ან მომდევნო 1 თვის მანძილზე. აქედან გამომდინარე, შემოსავლის აღიარება ხდება იმ დროს, როდესაც მფლობელობა გადაეცემა მომხმარებელს ან ერთჯერადი მომსახურება არის მიწოდებული.

საკონტრაქტო ღირებულების განსაზღვრა

კომპანიის შემოსავლის ძირითადი საკონტრაქტო ღირებულება არის ფიქსირებული და შესაბამისად, თითოეული კონტრაქტიდან მისაღები შემოსავლის განსაზღვრა ხდება მოცემული ფიქსირებული ფასების მიხედვით. საკონტრაქტო ღირებულება ასევე მოიცავს ცვლად ანაზღაურებას, საურავებისა და ჯარიმების სახით.

შესასრულებელ ვალდებულებებს შორის ღირებულების გადანაწილება

კომპანიის კონტრაქტების არსებითი ნაწილი არის ფიქსირებულ ფასიანი. ყოველ მომსახურებაზე დგება დამოუკიდებელი ხელშეკრულება, რომელიც არ მოიცავს დამატებით მომსახურებას. შესაბამისად კომპანია მთლიან საკონტრაქტო ფასს კონკრეტულ მომსახურებაზე ანაწილებს.

გამოყენებული გათავისუფლება

კომპანიამ გამოიყენა ქვემოთ მოცემული გათავისუფლება:

- არ განიხილავს დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს, როდესაც აქტივზე მომხმარებლისთვის კონტროლის გადაცემის თარიღსა და მიღებული ანაზღაურების თარიღებს შორის სხვაობა არის ერთ წელზე ნაკლები; და
- ხელშეკრულების გაფორმების დამატებითი დანახარჯები ხარჯებში აღიარდება მათი გაწევისას, თუ აქტივის ამორტიზაციის პერიოდის ხანგრძლივობა ერთ წელს არ აღემატება.

24. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური შემოსავალი

კომპანიის ფინანსური შემოსავალი მოიცავს საპროცენტო შემოსავალს საბანკო ანგარიშებზე განთავსებული თანხებიდან. საპროცენტო შემოსავლის აღიარება ხდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ფინანსური ხარჯები

კომპანიის ფინანსური ხარჯები მოიცავს რესტრუქტურირებული ფინანსური ვალდებულების და საიჯარო ვალდებულებების ამორტიზების ეფექტს (დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია მე-20 შენიშვნაში).

საპროცენტო ხარჯების აღიარება ხდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ხარჯების აღიარება

ხარჯების აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, თუ წარმოიშობა მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემცირება, რაც დაკავშირებულია აქტივის შემცირებასა ან ვალდებულების ზრდასთან, რაც შეიძლება საიმედოდ განისაზღვროს.

მომსახურების გაწევისას წარმოქმნილი ხარჯები აღიარდება მიღებული შემოსავლის პროპორციულად. ხარჯები გაწევისთანავე აღიარდება მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში, თუ ხარჯებისგან ეკონომიკური სარგებლის მოტანა მომავალში აღარ არის მოსალოდნელი ან თუ მომავალი ეკონომიკური სარგებელი აღარ აკმაყოფილებს ბალანსში აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს.

თანამშრომელთა სარგებელი

დასაქმებულთა ანაზღაურების მოკლევადიანი ვალდებულება იზომება არადისკონტირებული თანხით და აღიარდება ხარჯად მომსახურების გაწევისთანავე. ვალდებულება აღიარდება იმ ოდენობით, რომლის გადახდაც მოსალოდნელია მოკლევადიანი ფულადი ბონუსის ან მოგების განაწილების გეგმით იმ შემთხვევაში, თუ კომპანიას მოცემულ მომენტში აქვს სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება, გადაიხადოს მომსახურე პერსონალის მიერ წარსულში გაწეული მომსახურების საფასური და ეს ვალდებულება შეიძლება საიმედოდ იქნას შეფასებული.

ანარიცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან, და შესაძლებელია ამ ვალდებულების საიმედოდ შეფასება. პირობითი ვალდებულებების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებში, გარდა ისეთი პირობითი ვალდებულებებისა, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან არ არის მოსალოდნელი.

ფინანსურ ანგარიშგებაში არ აისახება პირობითი აქტივები. მაგრამ ისეთი ფინანსური აქტივების შესახებ ინფორმაცია, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლა კომპანიაში შესაძლებელია - აისახება განმარტებითი შენიშვნებში. იმ შემთხვევაში, თუ კომპანიას აქვს რწმუნება, რომ ეკონომიკური სარგებელი შემოვა კომპანიაში, მაშინ მასთან დაკავშირებული აქტივი და შემოსავალი აისახება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში, როდესაც ადგილი ქონდა შეფასების ცვლილებას.

ანარიცხი წარმოადგენს ვალდებულებას, რომელიც დაკავშირებულია რაოდენობრივ და დროით განუსაზღვრელობებთან. ვალდებულება კი წარმოადგენს კომპანიის მიმდინარე დავალიანებას, რომელიც წარმოიშვა წარსული მოვლენის შედეგად, და რომლის დაფარვა გამოიწვევს კომპანიიდან ეკონომიკური სარგებლის გადინებას.

ვალდებულების წარმომშობი მოვლენა არის მოვლენა, რომელიც წარმოშობს სამართლებრივ ან

კონსტრუქციულ ვალდებულებას, რაც გულისხმობს, რომ კომპანიას არ გააჩნია სხვა რეალური ალტერნატივა, და მან უნდა დაფაროს თავისი ვალდებულებები. სამართლებრივი ვალდებულება გამომდინარეობს:

- გარიგებიდან (ხელშეკრულებაში დაფიქსირებული ან ნაგულისხმევი პირობების გათვალისწინებით);
- კანონმდებლობიდან; ან
- სხვა სამართლებრივი ქმედებიდან.

24. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

კონსტრუქციული ვალდებულება გამომდინარეობს კომპანიის ქმედებიდან, სადაც:

- წარსულში დადგენილი პრაქტიკიდან, კომპანიის მიერ გამოქვეყნებული პოლიტიკიდან ან სპეციფიკური მიმდინარე ანგარიშგებიდან გამომდინარე, კომპანია მიაჩნებს სხვა მხარეებს, რომ იგი იღებს გარკვეულ პასუხისმგებლობებს; და
- შედეგად, მესამე მხარეს კომპანიასთან მიმართებაში გააჩნია გარკვეული მოლოდინი, რომ იგი შეასრულებს ამ პასუხისმგებლობებს.

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

ანგარიშგების შედგენის თარიღის შემდგომი მოვლენები და ფინანსური ანგარიშგების ავტორიზაციის თარიღამდე მომხდარი მოვლენები, რომლებიც დამატებით ინფორმაციას იძლევიან კომპანიის ფინანსური პოზიციის შესახებ, აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში. ბალანსის შემდგომი მოვლენები, რომლებიც გავლენას არ ახდენენ კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე ბალანსის შედგენის თარიღისთვის, მაგრამ არსებითი მნიშვნელობისაა, აისახება ფინანსური ანგარიშგების თანდართულ შენიშვნებში.

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

მმართველობის ანგარიშგება

2020 წელი

საქმიანობის მიმოხილვა	39
1. საქმიანობის განვითარება, შედეგები და მდგომარეობა	39
2. ფილიალები და კომპანიის სტრუქტურა.....	41
3. განვითარების გეგმები	41
4. სუბიექტის მიერ წარმოებული კვლევები	44
5. საკუთარი აქციების შეძენის შესახებ ინფორმაცია	44
6. ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები	44
7. საქმიანობასთან დაკავშირებული ფინანსური და არაფინანსური რისკები.....	44
არაფინანსური ანგარიშგება.....	45
1. გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული საკითხები	45
2. სოციალური და დასაქმების საკითხები, ადამიანების უფლებების დაცვა	46
3. კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის საკითხები	47
4. კომპანიის ბიზნეს მოდელის მიმოხილვა.....	47
5. კომპანიის საქმიანობის რისკების ანალიზი.....	50
6. საქმიანობის ძირითადი არაფინანსური მაჩვენებლები	50
7. გამოყენებული პოლიტიკების აღწერა.....	50

საქმიანობის მიმოხილვა

1. საქმიანობის განვითარება, შედეგები და მდგომარეობა

შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“ წარმოადგენს კერძო სამართლის იურიდიულ პირს, რომელიც დაფუძნებულია სს „საქართველოს გაზის საერთაშორისო კორპორაციის“ მიერ, 100%-იანი წილობრივი მონაწილეობით, რეგისტრირებულია 1999 წლის 30 დეკემბერს ისანი-სამგორის რაიონული სასამართლოს #7/4-1350 დადგენილებით.

სს „საქართველოს გაზის საერთაშორისო კორპორაცია“ შეერწყა შპს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციას“, რის საფუძველზეც 2011 წლის 5 სექტემბრამდე შპს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“ წარმოადგენდა სს „საქართველოს გაზის საერთაშორისო კორპორაციის“ უფლებამონაცვლეს და შესაბამისად შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ პარტნიორს.

საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების მინისტრის 2011 წლის 30 აგვისტოს #169 ბრძანების საფუძველზე შპს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ (საწესდებო) კაპიტალიდან ამოღებული იქნა შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ 100%-იანი წილი, შესაბამისად 2011 წლის 5 სექტემბრიდან შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ 100%-იანი წილის მფლობელად საჯარო რეესტრის ეროვნულ სააგენტოში დარეგისტრირდა სახელმწიფო. 2011 წლის 21 სექტემბერს, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების და საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროებს შორის გაფორმებული ხელშეკრულების საფუძველზე კომპანიის 100%-იანი წილი, მართვის უფლებით, გადაეცა საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს. 2018 წლიდან კომპანიის პარტნიორს წარმოადგენს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო.

შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“, სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციასთან“ გაფორმებული მაგისტრალური გაზსადენის ოპერირების ხელშეკრულების საფუძველზე, ოპერირებას უწევს კორპორაციის ბალანსზე რიცხულ მაგისტრალურ გაზსადენებს და მის ინფრასტრუქტურას, კერძოდ, გაზსადენებს (განშტოვებით და ლუპინგებით) საერთო სიგრძით 1 967კმ, 400-მდე გაზის გამანაწილებელ სადგურს, შენობებს და ნაგებობებს. აღნიშნული მაგისტრალური გაზსადენებით წარმოებს ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირება საქართველოს ქალაქებისა და სოფლების მომხმარებლებისათვის, სამრეწველო და ელექტროენერგიის გენერაციის ობიექტებისთვის და ასევე ხორციელდება გაზის ტრანზიტი რუსეთიდან სომხეთში.

როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, კომპანიის პარტნიორს წარმოადგენს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო, შესაბამისად კომპანია საკუთარ ბიზნეს-გეგმას ყოველწლიურად ათანხმებს სამინისტროსთან, რომელიც მას შესაბამისი ბრძანების საფუძველზე ამტკიცებს. აღნიშნული გეგმა მოიცავს კომპანიის საქმიანობის დეტალურ 1 წლიან გეგმას, მათ შორის შემოსავლებისა და ხარჯების მიმოხილვას.

კომპანიის შემოსავალი, რომელსაც ის იღებს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ კუთვნილი მაგისტრალური გაზსადენის სისტემის გამოყენებით, შედგება შემდეგისგან:

1) ბუნებრივი აირის ტრანზიტი რუსეთის ფედერაციიდან სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ კუთვნილი მაგისტრალური გაზსადენის საშუალებით სომხეთის რესპუბლიკაში. ერთადერთ მომხმარებელს წარმოადგენს შპს „გაზპრომ ექსპორტი“, რომელიც ოპერირებს რუსეთის ფედერაციაში. აღნიშნული შემოსავლები რეგულირდება შპს „გაზპრომ ექსპორტთან“ გაფორმებული შესაბამისი ხელშეკრულებების, მასთან დაკავშირებული დამატებებისა და შეთანხმებების საფუძველზე. ვინაიდან ტრანზიტის მომსახურებასთან დაკავშირებული მოქმედი ხელშეკრულებები საქართველოს მთავრობის შესაბამისი განკარგულების მიხედვით მიჩნეულია კომერციულ საიდუმლოებად, აღნიშნულ ინფორმაციას ანგარიში არ მოიცავს.

2) ბუნებრივი აირის ტრანსპორტირება საქართველოს მასშტაბით. ტრანსპორტირების ტარიფი 2018-2019 წლებისათვის განისაზღვრებოდა ყოველწლიურად საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის („სემეკ“) მიერ. 2019 წლის პერიოდისათვის აღნიშნული ტარიფი განსაზღვრული იყო 18.70 ლარით ყოველ ტრანსპორტირებულ 1,000 კუბურ მეტრ გაზზე. მნიშვნელოვანია, რომ საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ აღნიშნული ტარიფი დგინდებოდა ყოველწლიურად და ეფუძნებოდა წინა დასრულებული წლის ხარჯების, შემოსავლებისა და განხორციელებული/დაგეგმილი ინვესტიციების ანალიზს.

1. საქმიანობის განვითარება, შედეგები და მდგომარეობა (გაგრძელება)

აღნიშნული მიდგომა სემეკის მიერ შეიცვალა 2019 წელს და 2020-2022 წლებისათვის დადგინდა ახალი სამწლიანი ტრანსპორტირების ტარიფი, შესაბამისად სამომავლოდაც, 2022 წლის შემდგომ პერიოდზე, იგეგმება ისევ სამწლიანი ტარიფის ამოქმედება. შესაბამისად დაიხვეწა ტარიფის დადგენის მეთოდოლოგიაც და ის ითვალისწინებს როგორც გასული პერიოდის ხარჯებსა და ინვესტიციებს, ასევე ამ სამწლიანი პერიოდისათვის დაგეგმილ წინა პერიოდისაგან განსხვავებულ ხარჯებსა და დაგეგმილ ინვესტიციებს (რომელიც ემსახურება ტრანსპორტირების ქსელს), რაც თავის მხრივ, ამცირებს კომპანიის ზარალიანობის რისკს. აღნიშნული ტარიფი 2020-2022 წლებისათვის განისაზღვრა 18.95 ლარით ყოველ ტრანსპორტირებულ 1,000 კუბურ მეტრ ბუნებრივ გაზზე.

3) ბუნებრივი გაზის რეალიზაცია. აღნიშნულ საქმიანობა 2020 წლის განმავლობაში მოიცავდა ბუნებრივი გაზის რეალიზაციას მხოლოდ ერთ მომხმარებელზე, მისი მოთხოვნის შესაბამისად, ხოლო ბუნებრივი გაზის ფასი განისაზღვრებოდა მოლაპარაკების შედეგად აღნიშნულ მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულების საფუძველზე.

4) გაზგამანაწილებელი სადგურების მომსახურება. სხვადასხვა კომპანიის მფლობელობაში მყოფი ბუნებრივი გაზის გამანაწილებელი სადგურების (გგს) მომსახურებაზე, კომპანიებს შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიასთან“ გაფორმებული აქვთ მომსახურების შესახებ ხელშეკრულებები, რომელთა საფუძველზეც, კომპანია შესაბამისი სამუშაო ძალის (ოპერატორების) საშუალებით ახორციელებს გგს-ების პერიოდულად შემოვლა-დათვალიერებას, გაყონების და უსაფრთხოების ნორმების დარღვევების აღმოჩენის მიზნით.

5) ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების ქსელზე მიერთება. საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ დამტკიცებული „ბუნებრივი გაზის ქსელის წესების“ თანახმად ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების ქსელზე მიერთება ან არსებულ მიერთებაში ცვლილების შეტანა უნდა განხორციელდეს ამავე წესის მოთხოვნათა შესაბამისად, ხოლო შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიაში“ თითოეული მაძიებლისგან მიერთების განაცხადში მითითებული სიმძლავრის შესაბამისად უნდა მიიღოს მიერთების საფასური, რომელიც დაკავშირებულია ამავე მიერთების ღირებულებასთან და განსაზღვრულია ზემოაღნიშნულ „წესებში“. 2020 წელს გაფორმდა ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების ქსელზე მიერთების ორი ხელშეკრულება, რომელთა მიხედვითაც აღნიშნულის განხორციელება/დასრულება 2022 წლისათვის იგეგმება.

კომპანიის საქმიანობის ნაწილს ასევე წარმოადგენს საქართველოს მთავრობის დავალებით, შესაბამისი განკარგულებისა და მასში მითითებული დაფინანსების ფარგლებში, საქართველოს მოსახლეობის გაზით მომარაგების ხელშეწყობის ღონისძიებების უზრუნველყოფის მიზნით, გაზსადენის ქსელის საპროექტო და სამშენებლო სამუშაოების განხორციელება. მიმდინარე ეტაპზე ხორციელდება საქართველოს მოსახლეობის გაზმომარაგების უზრუნველყოფისათვის საჭირო ღონისძიებების სამწლიანი (2019-2021) გეგმა (მთავრობის განკარგულება 791), ასევე შემუშავდა და გამოიცა მომდევნო სამწლიანი (2022-2024) გეგმა (მთავრობის განკარგულება 2120). 2020 წელს 64,165 ათასი ლარის ღირებულების აშენებული გაზსადენები გადაეცა სახელმწიფოს შემდგომი განკარგვის მიზნით. აღნიშნული ოპერაცია ნაწილობრივ განხორციელდა კომპანიის კაპიტალში შესაბამისი განკარგულებით გამოყოფილი შეტანილი დაფინანსებიდან, შესაბამისად კაპიტალის მოცულობა შემცირდა სახელმწიფოსათვის პროექტის გადაცემისას ამ პროექტის ფაქტური ღირებულების შესაბამისად, კერძოდ 29,897 ათასი ლარით, ხოლო დანარჩენის დაფინანსების წყაროს კი წარმოადგენდა საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ასიგნებებიდან გამოყოფილი მიზნობრივი კაპიტალური ტრანსფერი, რომლიც ათვისებაც 2020 წელს შეადგენდა 34,269 ათას ლარს.

კომპანიის ხარჯები მოიცავს როგორც მაგისტრალური გაზსადენის შენახვისა და ოპერირების ხარჯებს, რომელიც წარმოადგენს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ კუთვნილი ქონების ფლობის საფასურს, ასევე რეალიზებული გაზის თვითღირებულებასა და ნორმატიულ დანაკარგს. მაგისტრალური გაზსადენის შენახვისა და ოპერირების ხარჯების მხრივ უნდა აღინიშნოს, რომ 2017 წლის სექტემბრამდე აღნიშნული ქირა დამოკიდებული იყო იჯარით გადმოცემული მაგისტრალური გაზსადენში გატარებულ ბუნებრივ აირზე და განსაზღვრული იყო აშშ დოლარში. აღნიშნული ხელშეკრულება გაფორმდა 2011 წელს, თუმცა უკანასკნელი წლების აშშ დოლარის გაცვლითმა კურსმა ლართან მიმართებაში კომპანიის საიჯარო ხარჯი მნიშვნელოვნად გაზარდა და საფრთხე შეუქმნა მის მოგებიანობას. 2017 წლის სექტემბრიდან 2020 წლის ბოლომდე აღნიშნული ხარჯი ფიქსირებულია და განსაზღვრულია ლარში, შესაბამისად სავალუტო რისკი მასზე არ მოქმედებს. რაც შეეხება ნორმატიულ დანაკარგს, მისი მოცულობა (კუბურ მეტრებში), ისევე როგორც გაზის ტრანსპორტირების ტარიფი, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ დგინდება. შესაბამისად ამ მონაცემის მიხედვით ხორციელდება მომავალი წლის დანაკარგებთან დაკავშირებული ხარჯების დაგეგმვა. მის შესყიდვას კომპანია სხვადასხვა მიმწოდებლისაგან ახორციელებს სახელშეკრულებო ფასად.

2. ფილიალები და კომპანიის სტრუქტურა

კომპანიის ხარჯების ნაწილი დაკავშირებულია ოპერირებისთვის გადმოცემული მაგისტრალური გაზსადენისა და მასთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის უსაფრთხო ექსპლუატაციასთან, რომლის მიზნითაც მიმდინარეობს პროფილაქტიკური და გეგმიურ-გამაფრთხილებელი, სარემონტო-აღდგენითი სამუშაოები, ექსპლუატაციის პროცესში გამოვლენილი დაზიანებების და დარღვევების აღმოფხვრა. აღნიშნულ საქმიანობას, კომპანიის ცენტრალურ აპარატთან ერთად ახორციელებს 3 საექსპლუატაციო ფილიალი (ცენტრალური, დასავლეთის და ჩრდილოეთის), ერთი სამმართველო (კახეთი) და 2 საექსპლუატაციო უბანი (ყაზბეგის და ხაშურის). რაც შეეხება კომპანიის 2020 წლის ბოლოსათვის არსებულ სტრუქტურას, იგი შედგება შემდეგისაგან: გენერალური დირექტორი; გენერალური დირექტორის ორი მოადგილე; მთავარი ინჟინერი; გენერალური დირექტორის ადმინისტრაცია (აერთიანებს ადამიანური რესურსების მართვისა და საქმისწარმოების სამმართველოებს); შიდა მონიტორინგის დეპარტამენტი (მოიცავს ვიდეომონიტორინგის სამმართველოს); იურიდიული დეპარტამენტი; ფინანსური დეპარტამენტი (მოიცავს საფინანსო სამმართველოს და ბუღალტერიას); ქონების მართვის სამსახური; შესყიდვების დეპარტამენტი; ლოგისტიკის დეპარტამენტი (აერთიანებს სატრანსპორტო უზრუნველყოფისა და სასაწყობო და სამეურნეო სამმართველოებს); კომერციული დეპარტამენტი (მოიცავს ბუნებრივი გაზის აღრიცხვისა და მონიტორინგის და პროგრამული უზრუნველყოფის სამმართველოებს); საზომ-საკონტროლო ხელსაწყოებისა და მეტროლოგიის დეპარტამენტი; ბუნებრივი გაზის საგამოცდო ლაბორატორია; ინფორმაციული ტექნოლოგიების სამსახური; საინჟინრო ტექნიკური უზრუნველყოფის დეპარტამენტი (მოიცავს მაგისტრალური გაზსადენების ექსპლუატაციის, სანებართვო, საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო და კათოდური დაცვის სამმართველოებს, ასევე ურღვევი კონტროლის საგამოცდო ლაბორატორიას); ოპერატიული მართვის სამსახური; შრომის, უსაფრთხოებისა და გარემოს დაცვის მონიტორინგის სამმართველო; ბუნებრივი გაზის ოდორიზაციის სამმართველო; გაზიფიცირების სამსახური და საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახური.

რაც შეეხება გაზიფიცირების სამსახურს, მის ფუნქციას კვლავაც წარმოადგენს საქართველოს მთავრობის განკარგულების ფარგლებში დავალებული ბუნებრივი გაზით მომარაგების მიზნით გაზიფიცირების/გაზსადენის სამშენებლო და საპროექტო, ასევე წინასაპროექტო სამუშაოების განხორციელების უზრუნველყოფა. მათი ხელფასების კაპიტალიზირება ხორციელდება თითოეულ პროექტზე შესაბამისად, ხოლო სამშენებლო სამუშაოებისა და მათი ზედამხედველობის კუთხით, კომპანია 2020 წელსაც შესყიდვას ახორციელებდა და ამჟამად განაგრძობს გარე კომპანიებისაგან.

ზემოაღნიშნულმა სტრუქტურამ გარკვეული ცვლილებები განიცადა 2021 წელს, კერძოდ, შეიქმნა სტრატეგიული დაგეგმვისა და საგარეო ურთიერთობების დეპარტამენტი, რომელიც მიზნად ისახავს კომპანიის საშუალო და გრძელვადიანი სტრატეგიული გეგმის შემუშავებასა და შესაბამისი პროექტების განვითარებას სფეროში არსებული და დაგეგმილი საკანონმდებლო და სამართლებრივი მოთხოვნების შესაბამისად.

3. განვითარების გეგმები

კომპანიის საექსპლუატაციო რგოლების მიერ მაგისტრალური გაზსადენების სისტემური შემოვლა-დათვალიერების და კონტროლის პროცესში დგინდება გადაუდებელი (გაზის გაჟონვების და ავარიების სალიკვიდაციო, მცირე მოცულობით დეფექტების აღმოფხვრის და სხვ.) და მომდევნო წელს ჩასატარებელი სამუშაოების (ღონისძიებების) ჩამონათვალი, რომლის გათვალისწინება ხდება საანგარიშო წლის დადგომამდე დამტკიცებულ ორგანიზაციულ-ტექნიკურ ღონისძიებათა ნუსხაში. ეს პროცესი კომპანიაში უწყვეტად მიმდინარეობს და შესაბამისად 2020 წელსაც კომპანია მუდმივ რეჟიმში ახორციელებდა მაგისტრალური გაზსადენისა და მასთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის გამართულ ექსპლუატაციასთან დაკავშირებულ სარემონტო სამუშაოებს, რაც შედეგობრივად ამცირებს ბუნებრივი გაზის დანაკარგებს წლიდან წლამდე.

მომავალი წლის აუცილებლად ჩასატარებელ ღონისძიებათა ჩამონათვალიდან კომპანიის მიერ შესასრულებლად განისაზღვრება მიმდინარე სარემონტო სამუშაოებად კვალიფიცირებული ღონისძიებები, ხოლო მაგისტრალურ გაზსადენთან დაკავშირებულ კაპიტალურ რემონტებს, გამომდინარე სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციასთან“ გაფორმებული ხელშეკრულებიდან, უზრუნველყოფს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“ საკუთარი ხარჯებით.

კომპანია 2021 წელსაც აგრძელებს ძირითად საქმიანობას გეგმავს ისეთი ღონისძიებების განხორციელებას, რომლებიც კომპანიას საშუალებას მისცემს თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით შედგომში შეამციროს ოპერირების ხარჯები და გაზსადენის უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკები. ამ მიმართულებით გრძელდება ავტომატიზირებული ოდორიზაციის სისტემების დანერგვა, იგეგმება მაგისტრალური გაზსადენების ჩამკეტი-მარეგულირებელი მოწყობილობების დისტანციური მართვით და ტელემეტრიის სისტემებით აღჭურვა და სხვა.

3. განვითარების გეგმები (გაგრძელება)

საინვესტიციო საქმიანობის კუთხით, კომპანიამ მიზნად დაისახა თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა, რომლებიც საშუალებას მისცემს გააუმჯობესოს ბუნებრივი გაზის აღრიცხვის მეთოდები, გრძელდება აღრიცხვის კვანძების რეკონსტრუქცია და სხვა. ასევე მნიშვნელოვანია, რომ 2021 წელს კომპანია, მიზნად ისახავს განახლოს კომპანიის ოპერატიული მართვის პროგრამული უზრუნველყოფა, რაც მას უფრო ეფექტიან საშუალებას მისცემს ცოცხალ რეჟიმში არეგულიროს მაგისტრალურ გაზსადენში არსებული ბუნებრივი გაზის ნაკადები და შესაბამისი წნევა და უზრუნველყოს საქართველოს მოსახლეობისა და კომერციული ობიექტების უწყვეტი გაზმომარაგების გაუმჯობესება.

აღნიშნული ღონისძიებების გარკვეული ნაწილი 2020 წელსაც იყო დაგეგმილი, თუმცა ვინაიდან ახალ ტექნოლოგიების დანერგვაზე საუბარი, აღნიშნულ წელს მეტწილად ტექნიკური მოთხოვნის სრულყოფა და ბაზრის მოკვლევის პროცედურები შესრულდა, რის საფუძველზეც ამავე წელს სრულად ვერ განხორციელდა ზემოთაღნიშნული ღონისძიებები, ამიტომაც 2021 წელს გადმოინაცვლა.

კომპანიის მნიშვნელოვან მიღწევას წარმოადგენს მაგისტრალურ გაზსადენზე განხორციელებული ღონისძიებების შედეგად ბუნებრივი გაზის ნორმატიული დანაკარგის შემცირება. ნორმატიულ დანაკარგის მოცულობას, ყოველწლიურად, ადგენს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია და მისი გათვალისწინება ხდება შესაბამისი წლის ტარიფში. 2020 წელს დადგენილმა ბუნებრივი გაზის ნორმატიული დანაკარგის ზღვარმა შეადგინა 34 819 989 კუბური მეტრი, შესაბამისად, 2020 წლის ბიზნეს-გეგმაში აღნიშნული მოცულობის მიხედვით არის განსაზღვრული ხარჯი. აღსანიშნავია, რომ ფაქტიურმა დანაკარგმა მხოლოდ 24 684 642 კუბური მეტრი შეადგინა, რამაც დაგეგმილი ხარჯი შეამცირა. კომპანია კვლავაც გეგმავს გაუმჯობესების სალიკვიდაციო და მილის ტექნიკური უზრუნველყოფის ღონისძიებების გატარებას, რაც ხელს შეუწყობს აღნიშნული დანაკარგის მოცულობის შემცირებას და თავის მხრივ შეამცირებს გაზსადენის უსაფრთხო ექსპლუატაციასთან დაკავშირებულ რისკებს.

კომპანია დიდ ყურადღებას აქცევს თანამშრომელთა უსაფრთხოებას, შესაბამისად კომპანია ყოველწლიურად ახორციელებს თანამშრომელთა აღჭურვას თანამედროვე ინდივიდუალური დაცვის საშუალებებით, ხელსაწყო-მოწყობილობებით და უზრუნველყოფს მათი სამუშაო პირობების გაუმჯობესებას. გარდა ამისა, კომპანია დასაქმებულთა ოპტიმიზაციის კუთხით ყოველწლიურად ახორციელებს კომპანიის სტრუქტურის საჭიროებისამებრ განახლებას, რის მიზანსაც კომპანიის ადამიანური რესურსების კუთხით წარმოქმნილი საჭიროებების უკეთ გამოვლენა და დაკმაყოფილება, თანამშრომლების ეფექტიანი მართვა და წახალისება წარმოადგენს.

როგორც უკვე აღვნიშნეთ, კომპანიის მიზანს წარმოადგენს გაზის მომხმარებელთა უსაფრთხო და უწყვეტი გაზმომარაგება. კომპანია გეგმავს ისეთი მოსამზადებელი ღონისძიებების გატარებას, რომელიც საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის შესაბამისი ბუნებრივი გაზის ქსელის წესების მიხედვით, უპასუხებს თანამედროვე ბაზრის რეგულირების მოთხოვნებს. აქვე აღსანიშნავია ამავე წესებით განსაზღვრული ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების ქსელზე ახალი მომხმარებლის მიერთება, რაც შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიამ“ უნდა განახორციელოს. აღნიშნულის თანახმად კომპანიამ მომხმარებელი ტრანსპორტირების ქსელზე უნდა დაეთოს თანამედროვე ტექნოლოგიებითა აღჭურვილი ბუნებრივი გაზის გამანაწილებელი სადგურით და სანაცვლოდ მიიღოს შესაბამისი ანაზღაურება, რაც გათვალისწინებულია ამავე წესების დანართი #3-ით. აღნიშნული სადგურის მფლობელი და ოპერატორი სამომავლოდ უნდა გახდეს შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“. რაც შეეხება ბუნებრივი გაზის დაბალანსების ქსელის წესებს, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 72/11 გადაწყვეტილების შესაბამისად, მათი აღსრულება კომპანიამ უნდა უზრუნველყოს 2022 წლის დეკემბრისათვის.

მნიშვნელოვანია, რომ კომპანიის 2021 წლის აღსანიშნავ გამოწვევას წარმოადგენს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ კანონის მოთხოვნათა სრული დაცვით ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემის ოპერატორის სტატუსისა და ლიცენზიის მოპოვება. ამისათვის, უპირველესად საჭიროა კომპანიამ გაიაროს სერთიფიცირების პროცედურები. სერთიფიცირება არის პროცედურა, რომელიც ადგენს გადამცემი სისტემის ოპერატორის შესაბამისობას დამოუკიდებლობისა და გაცალკევების მოთხოვნებთან, დამოუკიდებლობის მოთხოვნები კი კანონის მიხედვით წარმოადგენს შემდეგს:

„დაუშვებელია, ერთი და იგივე პირი:

ა) რომელიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ აკონტროლებს წარმოების ან მიწოდების ნებისმიერი საქმიანობის განმახორციელებელ ენერგეტიკულ საწარმოს, იმავდროულად პირდაპირ ან არაპირდაპირ აკონტროლებდეს ან ახორციელებდეს რაიმე უფლებას გადამცემი სისტემის ოპერატორის ან გადამცემი ქსელის მიმართ;

3. განვითარების გეგმები (გაგრძელება)

ბ) რომელიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ ახორციელებს გადამცემი სისტემის ოპერატორის ან გადამცემი ქსელის კონტროლს, იმავდროულად პირდაპირ ან არაპირდაპირ აკონტროლებდეს ან ახორციელებდეს რაიმე უფლებას წარმოების ან მიწოდების ნებისმიერი საქმიანობის განმახორციელებელი ენერგეტიკული საწარმოს მიმართ;

გ) რომელიც ნიშნავს გადამცემი სისტემის ოპერატორის ან გადამცემი ქსელის მესაკუთრე საწარმოს სამეთვალყურეო საბჭოს, მმართველი საბჭოს ან წარმომადგენლობითი ორგანოს წევრებს, იმავდროულად პირდაპირ ან არაპირდაპირ აკონტროლებდეს ან ახორციელებდეს რაიმე უფლებას წარმოების ან მიწოდების ნებისმიერი საქმიანობის განმახორციელებელი ენერგეტიკული საწარმოს მიმართ;

დ) ერთდროულად იყოს როგორც წარმოების ან მიწოდების ნებისმიერი საქმიანობის განმახორციელებელი ენერგეტიკული საწარმოს, ისე გადამცემი სისტემის ოპერატორის ან გადამცემი ქსელის სამეთვალყურეო საბჭოს, მმართველი საბჭოს ან წარმომადგენლობითი ორგანოს წევრი.”

შესაბამისად ამავე კანონის ზემოაღნიშნული მოთხოვნათა გათვალისწინებით უნდა განხორციელდეს შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიისა (გადამცემი სისტემის ოპერატორი) და სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ (გადამცემი ქსელის მესაკუთრე) „განცალკევება“ წინასწარ შერჩეული გეგმის შესაბამისად, რომელიც უნდა შეთანხმდეს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსთან. ამის უზრუნველყოფისათვის დაგეგმილია რომ სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციამ“ უნდა უზრუნველყოს ახალი კომპანიის დაფუძნება, რომელსაც საკუთრებაში გადასცემს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელს (მაგისტრალურ გაზსადენებსა და მასთან დაკავშირებულ ინფრასტრუქტურას), ეს უკანასკნელი კი წინასწარ შეთანხმებული ხელშეკრულების საფუძველზე, აღნიშნულ ქსელს მფლობელობაში გადასცემს გადამცემი სისტემის ოპერატორს ანუ კომპანიას.

შესაბამისად, აუცილებელია გაიმიჯნოს გადამცემი სისტემის ოპერატორისა (მომავალში შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“ და გადამცემი ქსელის მესაკუთრის (სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“) ფუნქციები: გადამცემი სისტემის ოპერატორი ვალდებულია უზრუნველყოს მესამე პირებისთვის სისტემასთან დაშვების უფლების მინიჭება და ამ უფლებით სარგებლობის მართვა, მათ შორის, შესაბამისი ტარიფებისა და საფასურების ადმინისტრირება, გადამცემი სისტემის ოპერირება, მოვლა-პატრონობა და განვითარება, აგრეთვე გადამცემი სისტემის მიერ გონივრული მოთხოვნის დაკმაყოფილების გრძელვადიანი შესაძლებლობა შესაბამისი საინვესტიციო დაგეგმვის მეშვეობით. გადამცემი სისტემის განვითარებისას დამოუკიდებელი სისტემის ოპერატორი პასუხისმგებელია ახალი ინფრასტრუქტურის დაგეგმვისთვის (მათ შორის, შესაბამისი ავტორიზაციის მოპოვებისთვის), მშენებლობისა და ექსპლუატაციაში მიღებისთვის, ხოლო გადამცემი სისტემის მესაკუთრე ვალდებულია ითანამშრომლოს დამოუკიდებელი სისტემის ოპერატორთან და ხელი შეუწყოს მას მისი ფუნქციების შესრულებაში, მათ შორის, მიაწოდოს ყველა საჭირო ინფორმაცია, დააფინანსოს ინვესტიციები, რომელთა განხორციელებაც დამოუკიდებელმა სისტემის ოპერატორმა გადამცემი სისტემის მესაკუთრესთან თანამშრომლობითა და საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელ ეროვნულ კომისიასთან შეთანხმებით გადაწყვიტა, ან გასცეს თანხმობა სხვა დაინტერესებული პირის, მათ შორის, დამოუკიდებელი სისტემის ოპერატორის, მიერ ამ ინვესტიციების დაფინანსების შესახებ. ამ შემთხვევაში ნებისმიერი ფინანსური ხელშეკრულება საჭიროებს კომისიის თანხმობას. ასეთი თანხმობის გაცემამდე კომისია კონსულტაციებს მართავს დამოუკიდებელი სისტემის ოპერატორთან, გადამცემი სისტემის მესაკუთრესა და სხვა დაინტერესებულ პირებთან, უზრუნველყოს გადამცემი ქსელის აქტივებთან დაკავშირებული პასუხისმგებლობის, გარდა დამოუკიდებელი სისტემის ოპერატორის ფუნქციებთან დაკავშირებული პასუხისმგებლობისა, დაზღვევა, წარმოადგინოს სათანადო უზრუნველყოფა ქსელის გაფართოების დაფინანსების ხელშეწყობის მიზნით, გარდა იმ შემთხვევისა, თუ, ამ პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, გასცა თანხმობა სხვა დაინტერესებული პირის, მათ შორის, დამოუკიდებელი სისტემის ოპერატორის, მიერ ინვესტიციების დაფინანსებაზე.

დამოუკიდებელი სისტემის ოპერატორი გადამცემი სისტემის მესაკუთრის თანხმობითა და საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი ფორმით უნდა ფლობდეს გადამცემი ქსელის აქტივებს. კომისია ამტკიცებს გადამცემი სისტემის მესაკუთრესა და დამოუკიდებელი სისტემის ოპერატორს შორის დადებულ ხელშეკრულებას გადამცემი ქსელის აქტივების მფლობელობაში გადაცემის შესახებ, მათ შორის, სისტემის მესაკუთრის ანაზღაურებას. აღნიშნული პროცესისა და შესაბამისი გადაცემის ლიცენზიის გაცემის შესახებ საბოლოო გადაწყვეტილების მიღება, ამ ეტაპზე, იგეგმება 2021 წლის ბოლოსათვის.

ბუნებრივი გაზის მომარაგების ხელშეწყობის მიზნით მთავრობის განკარგულების ფარგლებში 2019 წელს კომპანიას დაევალა სამწლიანი გაზიფიცირების გეგმის განხორციელების მიზნით მუშაობა. აღნიშნული გეგმა მოიცავს 2019-2021 წლებში განსახორციელებელ ღონისძიებათა ჩამონათვალს, მათ შორის რიგ სოფლებში გაზსადენის საპროექტო და სამშენებლო სამუშაოების შეარულებას. კომპანიას გეგმას მომავალი პერიოდისთვის წარმოადგენს ასევე აღნიშნული პროექტების შესრულება.

4. სუბიექტის მიერ წარმოებული კვლევები

ზემოაღნიშნულ გაზიფიცირების სამწლიან გეგმაში 2019-2020 წლებში გათვალისწინებული იყო აჭარის, იმერეთის, სამეგრელო-ზემო სვანეთის, მცხეთა-მთიანეთის, რაჭა-ლეჩხუმის, გურიის, სამცხე-ჯავახეთის, ქვემო ქართლის, შიდა ქართლის და კახეთის რეგიონის რიგი სოფლების წინასაპროექტო კვლევის განხორციელება. აღნიშნული კვლევა მოიცავდა მითითებულ სოფლებში გაზიფიცირების მდგომარეობის შესწავლას გაუმჯობესების გეგმის შემუშავების მიზნით, რომელიც შესრულდა მიმდინარე წელს. კომპანია ამ ეტაპზე სხვა სახის კვლევას არ ახორციელებს.

5. საკუთარი აქციების შეძენის შესახებ ინფორმაცია

კომპანიას არ აქვს აქციები და შესაბამისად 2020 წელს მსგავს ოპერაციას ადგილი არ ჰქონია.

6. ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

2020 წლის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები განხილულია ფინანსურ ანგარიშგებაში. მმართველობის ანგარიშგებაში კომპანია დამატებით გამოყოფს რამდენიმე კოეფიციენტს:

- საოპერაციო მოგების მარჟა - საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული შედეგი/ამონაგები. ეს ინდიკატორი პროცენტულად გვიჩვენებს საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებულ მოგებას. 2020 წლისათვის შეადგენს 23%-ს. 2019 წელს იგივე მაჩვენებელი 14%-ია. კომპანიამ 2020 წელს 2019 წელთან შედარებით 10,6 მლნ ლარით მეტი შემოსავალი მიიღო საოპერაციო საქმიანობიდან. საოპერაციო მოგების მეტწილად ზრდა გამოიწვია როგორც შემოსავლების ზრდამ, კერძოდ ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების ტარიფის ზრდის შედეგად შესაბამისი შემოსავლის, ასევე ხარჯების შემცირებამ, კერძოდ გაზის თვითღირებულების შემცირებამ მისი შესყიდვის ფასისა და მოცულობის შემცირების შედეგად.
- მოგება დაბეგვრამდე - მოგება დაბეგვრამდე/ამონაგები. ეს ინდიკატორი პროცენტულად გვიჩვენებს შემოსავლის რა ნაწილი რჩება მოგებად მოგების გადასახადის გადახდამდე. მოგება დაბეგვრამდე ამონაგების 28%-ს შეადგენს. 2019 წელს აღნიშნული კოეფიციენტი 17%-ის ტოლია. კოეფიციენტის ზრდა გამოწვეულია 2020 წელს საოპერაციო მოგების საგრძნობლად ზრდით.
- ლიკვიდურობის კოეფიციენტი 8-ს შეადგენს, ხოლო მიმდინარე ვალდებულებები მიმდინარე აქტივების მხოლოდ 13%-ია; აღნიშნული ლიკვიდურობის კოეფიციენტი 2019 წელს 9-ის, ხოლო ამ წლის მიმდინარე ვალდებულებები მთლიანი აქტივების 11%-ის ტოლია. აღნიშნული კოეფიციენტი 2020 წელს კომპანიამ 2019 წელთან მიმართებაში გაუმჯობესა მიმდინარე აქტივების დაახლოებით 29 მლნ-მდე ზრდითა და მიმდინარე ვალდებულებების 3 მლნ ლარის ოდენობით შემცირებით.
- მთლიანი ვალდებულებების მთლიან კაპიტალთან შეფარდება არის კომპანიის ფინანსური რისკიანობის ძირითადი ინდიკატორი, რომელიც აჩვენებს რამდენად რისკიანი სტრუქტურა აქვს კომპანიის აქტივების დაფინანსების წყაროს. კომპანიის მთლიანი ვალდებულებები მთლიანი კაპიტალის მხოლოდ 18% შეადგენს, 2019 წელს შეადგენდა 23%-ს. ცვლილება გამოწვეულია მიმდინარე ვალდებულებების შემცირებითა და გაუნაწილებელი მოგების ზრდით.
- აქტივზე უკუგების კოეფიციენტი გამოითვლება წმინდა მოგების აქტივებზე შეფარდებით, შედეგად ვიღებთ მნიშვნელოვან ინდიკატორს, რომელიც გვამცნავს საშუალებას გავიგოთ ბიზნეს პროცესებში ჩართული აქტივები, რა თანხას გამოიმუშავებენ. 2020 წლისთვის აქტივზე უკუგების კოეფიციენტი 16% შეადგენს, 2019 წელს კი 11%-ს შეადგენდა.

7. საქმიანობასთან დაკავშირებული ფინანსური და არაფინანსური რისკები

როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, კომპანიამ მნიშვნელოვნად შეამცირა სავალუტო ბაზართან დაკავშირებული რისკები, ვინაიდან მაგისტრალური გაზსადენის ოპერირების ხარჯი ლარშია დაფიქსირებული. თუმცა, ვინაიდან ტრანზიტისა და გაზის რეალიზაციიდან მისაღები შემოსავლები, ასევე გაზის დანაკარგებთან დაკავშირებული ხარჯი, ისევე როგორც გასულ წლებში, გამოსახულია უცხოურ ვალუტაში, აღნიშნული რისკი მაინც არსებობს, რამაც ეროვნული ვალუტის გაუმჯობესების შემთხვევაში შესაძლოა გაზარდოს, როგორც კომპანიის შემოსავლები, ასევე ხარჯებიც. გარკვეულ რისკს უკავშირდება ტრანზიტის განხორციელებაც, ვინაიდან ერთადერთ მომხმარებელს ამ შემთხვევაში წარმოადგენს რუსული კომპანია, მიუხედავად იმისა რომ აღნიშნული მომსახურება ხორციელდება საქართველოს ფარგლებს შიგნით. სხვა არსებითი რისკი, რომელიც მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენს ლიკვიდურობაზე, კომპანიას არ გააჩნია.

7. საქმიანობასთან დაკავშირებული ფინანსური და არაფინანსური რისკები (გაგრძელება)

სასამართლო დავებთან დაკავშირებული რისკების მხრივ, კომპანია დავაშია სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციასთან“ ამ უკანასკნელის მიერ აღძრული სარჩელის გამო, სადაც კორპორაცია კომპანიას სთხოვს 10,139,508 ლარის ზარალის ანაზღაურებას. აღნიშნული სასამართლო სარჩელის ფარგლებში კორპორაცია კომპანიას ედავება, იჯარის, მიზარების და გაზის ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებების პირობების დარღვევას და შესაბამისი ზიანის ანაზღაურებას. 2018 წელს აღნიშნული სარჩელი პირველი ინსტანციის სასამართლომ კორპორაციას არ დაუკმაყოფილა, მიუხედავად ამისა, გარკვეული რისკი აღნიშნულ დავასთან დაკავშირებით მაინც არსებობს, ვინაიდან კორპორაციამ პირველი ინსტანციის მიერ მიღებული გადაწყვეტილება სააპელაციო სასამართლოში გაასაჩივრა. ასევე, კომპანია წარმოადგენს მოპასუხე მხარეს შპს „ჯეოტრანსგაზის“ მიერ აღძრულ დავაში, სადაც შპს „ჯეოტრანსგაზი“ კომპანიას სთხოვს ხელშეკრულების დარღვევით გამოწვეული ზიანის მიყენებული ზიანის, 71,509 ათასი ლარის (21,824 ათასი აშშ დოლარის) ანაზღაურებას. კომპანიის ხელმძღვანელობა არ ელოდება აღნიშნული დავის შედეგად კომპანიიდან ეკონომიკური სარგებლის გასვლას, რადგან არსებული ინფორმაციით სარჩელი შეიცავს მთელ რიგ ფაქტობრივ უზუსტობებს და ურთიერთგამომრიცხავ გარემოებებს. ასევე, მოპასუხის მხრიდან ადგილი არ ჰქონია მხარეთა შორის გაფორმებული არც ერთი ხელშეკრულების პირობების დარღვევას.

არაფინანსური ანგარიშგება

შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის არაფინანსური ანგარიშგება ემსახურება კომპანიის საქმიანობასთან დაკავშირებული მოდელის, რისკებისა და არაფინანსური საკითხების გასაჯაროებას.

1. გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული საკითხები

ვინაიდან შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს ბუნებრივ გაზთან დაკავშირებული ოპერაციები, მნიშვნელოვანია, განვიხილოთ რიგი საკითხები, რომლებიც, თავის მხრივ, გავლენას ახდენენ ეკოლოგიურ გარემოზე და უარყოფითად ზემოქმედებენ მასზე. პირველ რიგში, ასეთს წარმოადგენს ბუნებრივი გაზის ტრანზიტის, ტრანსპორტირებისა და მიწოდების დროს არსებული, მაგისტრალური გაზსადენის და მისი შემადგენელი ნაწილების ტექნიკური მდგომარეობით გამოწვეული ბუნებრივი გაზის დანაკარგები და მეორე მხარის დაკვეთის ფარგლებში შესრულებული ტექნიკური სამუშაოების დროს (მაგისტრალურ გაზსადენზე შეჭრა და ა.შ.), ატმოსფეროში გაფრქვეული ბუნებრივი გაზი.

აღსანიშნავია, რომ დანაკარგების მხრივ, როგორც მმართველობის ანგარიშშიც არის აღნიშნული, მის ზედა ზღვარს აწუხებს ნორმატიულ დანაკარგს განსაზღვრავს და ამტკიცებს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია. აღნიშნული ნორმატივი წარმოადგენს კომპანიის სტრატეგიულ ნიშნულს, რომელსაც არ უნდა გადააჭარბოს კონკრეტულ საანგარიშგებო პერიოდში (წელიწადში) და ამით, შესაბამისად, თავი აარიდოს, როგორც დაუგეგმავ ფინანსურ ასევე არაფინანსურ ხარჯებს. თუკი განვიხილავთ კომპანიის სტატისტიკას, 2017 წელს კომპანიამ ვერ შეძლო აღნიშნული ნორმატივის დაცვა და მცირედით გადააჭარბა ნორმატიულ დანაკარგს. ზემოაღნიშნულის მიზეზს წარმოადგენდა ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების ქსელის უდიდესი ნაწილის ხანდაზმულობა. ასევე ის ფაქტორიც, რომ, რიგ შემთხვევებში, მაგისტრალური გაზსადენის დაცვის ზონები გადატვირთული იყო სხვადასხვა კომუნიკაციებით, რაც ართულებდა და ზოგ შემთხვევაში, შეუძლებელს ხდიდა მასზე სამუშაოების ჩატარებას. კომპანიას ერთ-ერთ უმთავრეს ამოცანად დაისახა ბუნებრივი გაზის ფაქტიური დანაკარგების მკვეთრი შემცირება, რისთვისაც კომპანია კიდევ უფრო აქტიურად ახორციელებდა მაგისტრალურ გაზსადენზე ბუნებრივი გაზის გაჟონვების სალიკვიდაციო სამუშაოებს, როგორც დანაკარგების შემცირების, ასევე ავარიების პრევენციის მიზნით. კომპანიის მიერ ამ კუთხით განხორციელებული სამუშაოების შედეგია ის, რომ 2018 წელს, მაშინ როდესაც ბუნებრივი გაზის დამტკიცებული ნორმატიული დანაკარგი შეადგენდა 35 377 453 კუბ.მ-ს, ფაქტიურმა დანაკარგმა 28 813 637 კუბ.მ შეადგინა, ხოლო 2019 წელს კი ნორმატიული დანაკარგი შეადგენდა 38 357 595 კუბ.მ-ს, ხოლო ფაქტიური კი 32,261,500 კუბ.მ-ს. ვინაიდან სემეკის მიერ ნორმატიური დანაკარგის მოცულობის გაანგარიშებას საფუძვლად უდევს კომპანიის უკანასკნელი წლების ფაქტიური დანაკარგების სტატისტიკა, რაც, როგორც ჩანს კლებადია, 2020 წლის ნორმატიულ დანაკარგად განისაზღვრა წინა წლებთან მიმართებაში შემცირებული მოცულობა - 34 819 989 კუბ.მ, ხოლო კომპანიამ კიდევ უფრო გააუმჯობესა ფაქტიური მაჩვენებელი და ნორმატივთან მიმართებაში 10 მლნ კუბ.მ-ზე ნაკლები - 24 684 642 შეადგინა. რაც შეეხება გაწეული მომსახურების ფარგლებში მაგისტრალურ გაზსადენში ტექნიკური სამუშაოების წარმოებისას ატმოსფეროში გაფრქვეულ ბუნებრივ გაზს, აქაც, კომპანიის მიზანს წარმოადგენს დაგეგმოს და აწარმოოს სამუშაოები იმგვარად, რომ შეამციროს ბუნებრივი გაზის გაფრქვევა და გარემოზე მიყენებული შესაბამისი ზიანი, მიუხედავად იმისა რომ ფინანსურად გაფრქვეული ბუნებრივი გაზი ანაზღაურებადია დამკვეთი მხარის მიერ. ზემოაღნიშნულის უზრუნველსაყოფად, კომპანიამ ახალი მომხმარებლის ტრანსპორტირების ქსელზე შეჭრის უზრუნველყოფისათვის, რამდენჯერმე გამოიყენა „ცივად შეჭრის“ მეთოდი, რაც გულისხმობს, შესაბამისი აღჭურვილობის დახმარებით გაზსადენის დაცვის და შესაბამისად, დანაკარგების გარეშე მილსადენზე შეჭრას.

2. სოციალური და დასაქმების საკითხები, ადამიანების უფლებების დაცვა

დასაქმების და ადამიანური რესურსების მართვის პოლიტიკის მხრივ, რომლის განმახორციელებელიც არის გენერალური დირექტორის ადმინისტრაცია და მასში შემავალი ადამიანური რესურსების მართვის სამმართველო, კომპანიის სტრატეგია ფარავს შემდეგ საკითხებს: თანამშრომლის დაქირავება, განვითარება, სახელფასო პოლიტიკა, ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება. ამ უკანასკნელთან დაკავშირებულ საკითხებს უზრუნველყოფს კომპანიის ცალკე გამოყოფილი სტრუქტურული ერთეული - შრომის უსაფრთხოების, გარემოს დაცვისა და მონიტორინგის სამმართველო. კომპანიაში დასაქმებულია შესაბამისი განათლებისა და გამოცდილების მქონე პირები, განურჩევლად რასის, კანის ფერის, ენის, ეთნიკური და სოციალური კუთვნილების, ეროვნების, წარმოშობის, ქონებრივი ან წოდებრივი მდგომარეობის, საცხოვრებელი ადგილის, ასაკის, სქესის, სექსუალური ორიენტაციის, შეზღუდული შესაძლებლობის, რელიგიური, საზოგადოებრივი, პოლიტიკური ან სხვა გაერთიანებისადმი, მათ შორის, პროფესიული კავშირისადმი, კუთვნილების, ოჯახური მდგომარეობის, პოლიტიკური ან სხვა შეხედულებისა. ასევე, მიიღება გადაწყვეტილებები დაქირავებული პირების განვითარებასთან დაკავშირებით, რაც გულისხმობს მათ დაწინაურებას ან/და როტაციას სხვა პოზიციებზე. იმისათვის, რომ დაქირავებული თანამშრომლებისათვის თვალსაჩინო და გასაგები იყოს იერარქია და მათი როლი კომპანიაში და ის ძირითადი მოთხოვნები, რომელიც კომპანიას გააჩნია მათ მიმართ, გენერალური დირექტორის ბრძანებით დამტკიცებულია კომპანიის დებულება. რაც შეეხება ძირითად წესებს, რომელთა დაცვაც, შიდა დისციპლინარული და ეთიკის ნორმებიდან გამომდინარე, სავალდებულოა კომპანიაში დასაქმებულთათვის, ჩამოყალიბებულია კომპანიის გენერალური დირექტორის მიერ დამტკიცებულ შინაგანაწესში, რომელსაც გაცნობილია ყველა დაქირავებული პირი.

რაც შეეხება ადამიანური კაპიტალის მართვას, მათ შორის რესტრუქტურისაციის, კარიერული მენეჯმენტისა და ანაზღაურების სისტემას, ასევე კვალიფიკაციის ამაღლებისათვის მიმართულ ღონისძიებებს, კომპანია, იმისათვის, რომ ეფექტიანად და ობიექტურად იყოს გადანაწილებული პასუხისმგებლობები და პროცესები დაქირავებულ პირებს შორის, ყოველწლიურად ახორციელებს სტრუქტურული ერთეულებისა და მასში შემავალი რგოლების გადახედვას და ახდენს მათ ოპტიმიზაციას. 2020 წელს, კომპანიის სტრუქტურული ერთეულების ოპტიმიზაციის კუთხით განხორციელდა შემდეგი ცვლილებები: შეიცვალა კომპანიის შესყიდვებისა და მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფის დეპარტამენტი, რომელიც აერთიანებდა სამ - შესყიდვების, სატრანსპორტო უზრუნველყოფისა და სასაწყობო და სამეურნეო სამმართველოებს და გარდაიქმნა როგორც შესყიდვების დეპარტამენტი, ხოლო სატრანსპორტო უზრუნველყოფისა და სასაწყობო და სამეურნეო სამმართველოები შევიდა ახალი - ლოგისტიკის დეპარტამენტის შემადგენლობაში. ასევე ფინანსური დეპარტამენტის შემადგენლობიდან, რომელიც მოიცავდა ორ სამმართველოს - ქონების მართვასა და ბუღალტერიას, გამოვიდა ცალკე სტრუქტურული ერთეული ქონების მართვის სამსახური, ხოლო ფინანსურ დეპარტამენტმა მოიცვა ახალი საფინანსო სამმართველო და ბუღალტერია. აღნიშნული ცვლილებების შედეგად წამყვან პოზიციებზე განხორციელდა შიდა ადამიანური რესურსების წახალისება და დაწინაურება, ასევე დაქირავებულ იქნა შესაბამისი უმაღლესი განათლებისა და მაღალი კვალიფიკაციის კადრები. გარდა ამისა, კომპანია ყოველწლიურად ახორციელებს სახელფასო განაკვეთების გადახედვას პოზიციურად და იღებს შესაბამის გადაწყვეტილებებს მათი ობიექტური ცვლილების შესახებ, ასევე მუდმივად სწავლობს დაქირავებული თანამშრომლების პროფესიულ საჭიროებებს და შესაბამისად უზრუნველყოფს მათი კვალიფიკაციის ამაღლებას.

უსაფრთხოების და დასაქმებულთა უფლებების დაცვის კუთხით შესაბამისი სამმართველოს მიერ მუდმივად ხორციელდება თანამშრომელთა მონიტორინგი სამუშაო ადგილზე შესაბამისი ნორმების დაცვის მხრივ. გამომდინარე იქიდან, რომ კომპანიის საქმიანობა სპეციფიკურია და ძირითადი ტექნიკური პერსონალი ემსახურება მაგისტრალური გაზსადენისა და მასთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის გამართულ მუშაობას, მუდმივად ხორციელდება მათი ეკიპირება შესაბამისი ხარისხის სპეცტანსაცმლითა და დაცვის საშუალებებით. ასევე მაღალი რისკის მომცველი საქმიანობით დაკავებული დასაქმებული პირები (ზეინკალი, შემედულებელი და ა.შ.) კომპანიის მიერ დაზღვეულია სტანდარტული ჯანმრთელობის დაზღვევის პაკეტით.

აღსანიშნავია COVID-19-ის გავრცელებასთან დაკავშირებული ღონისძიებებიც, რომლებიც კომპანიამ საწყის ეტაპზე განახორციელა, რაც მოიცავდა დასაქმებულ პირთა თერმოსკრინინგს, კომპანიის სათაო ოფისისა და ფილიალების სადიზენფექციო საშუალებებით აღჭურვას, თანამშრომლების დისტანცირებას ერთმანეთისაგან და ამავე მიზნით მათი ნაწილის ონლაინ რეჟიმზე გადაყვანას, საზოგადოებრივი ტრანსპორტის აკრძალვის პირობებში დასაქმებულთა ტრანსპორტირებას, მათ უწყვეტ რეჟიმში ტესტირებას და მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციისა და საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სხვა რეკომენდაციების გათვალისწინებას, რაც დღემდე ხორციელდება. აღნიშნულის შედეგად გავრცელებულ პანდემიას კომპანიის საქმიანობის შეფერხება ან რაიმე სხვა სახის სირთულე არ გამოუწვევია.

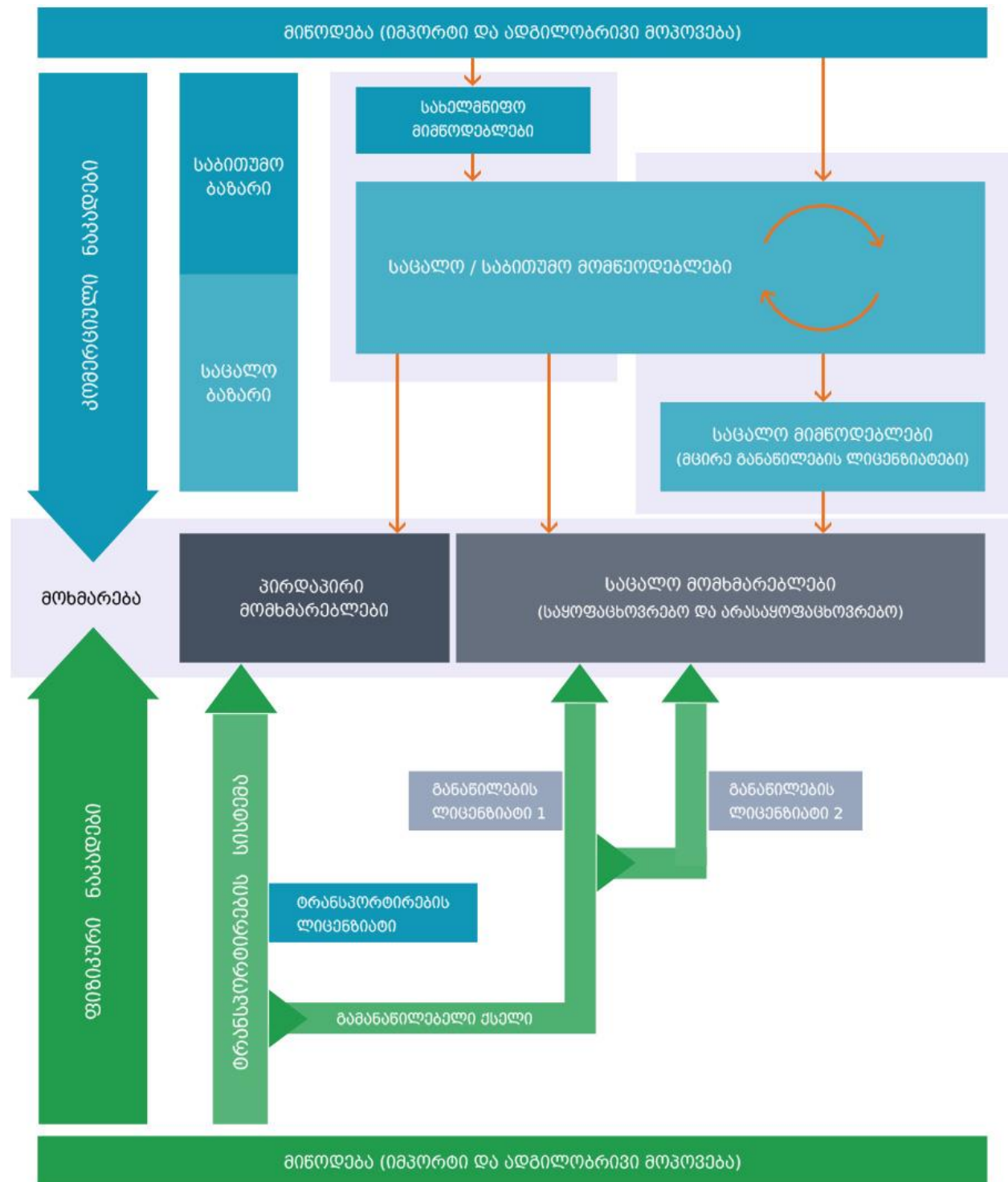
3. კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის საკითხები

კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის საკითხების კუთხით, კომპანია, ვინაიდან მისი 100% წილის მფლობელს წარმოადგენს სახელმწიფო, სავალდებულოდ მოქმედებს სახელმწიფო შესყიდვების კანონმდებლობის ფარგლებში, რაც, თავის მხრივ, ითვალისწინებს „კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს კანონის სრული დაცვით შესყიდვების განხორციელებას. შესაბამისად, სხვა ღონისძიებების ჩატარება კომპანიას არ ესაჭიროება.

4. კომპანიის ბიზნეს მოდელის მიმოხილვა

შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“ წარმოადგენს ერთადერთ ლიცენზირებულ საწარმოს, რომელიც საქართველოს ტერიტორიაზე, სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ კუთვნილი მაგისტრალური გაზსადენის ქსელის საშუალებით, ახორციელებს ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირებას, როგორც მოსახლეობისათვის, ასევე, საწარმოო დანიშნულებითა და ელექტროენერგიის გენერაციის ობიექტებისათვის. აღნიშნული სალიცენზიო პირობების დაცვის მონიტორინგს ახორციელებს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია (სემეკი), რომელიც ასევე შესაბამისი მეთოდოლოგიის ფარგლებში ახორციელებს კომპანიის, როგორც რეგულირებადი საწარმოს, მარეგულირებელ აუდიტს. სემეკივე ადგენს ბუნებრივი გაზის მიწოდების, ტრანსპორტირებისა და განაწილების საქმიანობის განხორციელების სამართლებრივი ურთიერთობების ჩარჩოებს და შესაბამისად ქმნის ბუნებრივი გაზის სექტორის ბაზრის ბიზნეს მოდელს, რომელიც შემდეგნაირად გამოიყურება:

4. კომპანიის ბიზნეს მოდელის მიმოხილვა (გაგრძელება)

4. კომპანიის ბიზნეს მოდელის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ზემოაღნიშნულის შესაბამისად გამოიყურება ბიზნესგარემო, რომელშიც კომპანია ძირითად საქმიანობას - ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირებას და ასევე 2021 წლიდან უკვე ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების ქსელზე მიერთებას ახორციელებს და მომავალშიც განაგრძობს. ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების მხრივ, 2020 წელს კომპანია 100-ზე მეტ მომხმარებელს მოემსახურა, რომლებიც აერთიანებს საქართველოს ტერიტორიაზე ლიცენზირებულ ბუნებრივი გაზის გამანაწილებელ კომპანიებს, მიმწოდებლებს, ასევე ელექტროენერგიის გენერაციის ობიექტებს, მსხვილ საწარმოებს და მცირე და საშუალო ბიზნესს. ვინაიდან კომპანია წარმოდგენს რეგულირებად საწარმოს, სემეკი ადგენს ხელშეკრულების პროექტს, რომლითაც კომპანია ახორციელებს ურთიერთობას მის მომხმარებლებთან, შესაბამის საქმიანობასთან დაკავშირებული ნებისმიერი არაორდინალური საკითხი, რომელსაც არ მოიცავს ხელშეკრულება და მოქმედი კანონმდებლობა, განიხილება მხარეებსა და სემეკთან ერთად და მსჯელობისა და მოლაპარაკების შედეგად, შესაბამის სამართლებრივ სახეს იძენს. აღსანიშნავია, რომ ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების ზემოაღნიშნული ხელშეკრულება ფორმდება პოტენციური მომხმარებლის მიერ წარმოდგენილი შესაბამისი განაცხადის საფუძველზე, სადაც მოცემული უნდა იყოს ქსელზე ბუნებრივი გაზის მიწოდებისა და მიღების პუნქტები და თან ერთვოდეს ბუნებრივი გაზის შესყიდვის ხელშეკრულება.

რაც შეეხება ტრანსპორტირების საქმიანობის განხორციელებისას კომპანიის მიერ დანახარჯების პროდუქციად გარდაქმნის პროცესს, როგორც ზემოთ აღნიშნეთ და ასევე ფინანსურსა და მმართველობის ანგარიშგებაში არის მიმოხილული, სემეკი ახორციელებს ტრანსპორტირების ტარიფის დადგენას მარეგულირებელი აუდიტის შედეგების საფუძველზე. მარეგულირებელი აუდიტი არის პროცესი, რომლის დროსაც სემეკი სწავლობს რეგულირებადი საწარმოს - შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ - რეგულირებადი საქმიანობასთან - ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირებასთან - დაკავშირებულ ყველა დანახარჯს, ადასტურებს მათ მიზნობრიობას და შესაბამისად ასახავს ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების ტარიფს დანახარჯების ბაზაში, რის საფუძველზეც კომპანიის, ასევე მიზნობრივად დასაბუთებულ საინვესტიციო საქმიანობასთან ერთად, ადგენს შესაბამის მომსახურების ტარიფს, რასაც ითვალისწინებს ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების ხელშეკრულება და რის საფუძველზეც კომპანია მომხმარებლებისაგან იღებს შესაბამის შემოსავალს. რაც შეეხება ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების ქსელზე მიერთებას, აქაც ძირითად სამართლებრივ ჩარჩოს, ხელშეკრულების პირობებსა და მომსახურების ანაზღაურებას ადგენს სემეკი. მომსახურების ანაზღაურება კომპანიასთან კონსულტაციის შედეგად შემუშავებულია მიერთებასთან დაკავშირებული ხარჯებიდან გამომდინარე და დამტკიცებულია ბუნებრივი გაზის ქსელის წესების მიხედვით თითოეულ დადგმულ სიმძლავრეზე.

ბიზნეს მოდელში განსახორციელებელი ცვლილებების მხრივ, რაც უფრო დეტალურად არის მიმოხილული მმართველობის ანგარიშგებაში კომპანიის განვითარების გეგმების კუთხით, შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიაში“ „ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა სრული დაცვით, ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემის ოპერატორის სტატუსისა და ლიცენზიის მოპოვება უნდა განახორციელოს 2021 წლის ბოლომდე. აღნიშნული პროცესი ითვალისწინებს ბუნებრივი გაზის გადაცემის საქმიანობის განცალკევებას სხვა კონკურენტული საქმიანობებისაგან (წარმოება/მიწოდება/ვაჭრობა). საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემის ოპერატორის განცალკევების მოდელია დამოუკიდებელი სისტემის ოპერატორი, რაც იმას ნიშნავს რომ საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემის ოპერატორის განცალკევების გეგმის პროექტის მიხედვით, გადამცემი ქსელის მესაკუთრე - სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“ დააფუძნებს ახალ საწარმოს და მას საკუთრებაში გადასცემს გადამცემ ქსელს, რომელიც, თავის მხრივ, უზრუნველყოფს გადამცემი ქსელის კომპანიის მფლობელობაში გადაცემას ხელშეკრულების საფუძველზე. ხელშეკრულება წინასწარ შეთანხმდება საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსთან და დამტკიცდება სემეკის მიერ სერტიფიცირების ეტაპზე, რომელიც აუცილებელი პირობაა გადაცემის ლიცენზიის მოსაპოვებლად. სემეკის მიერ კომპანიაზე ბუნებრივი გაზის გადაცემის ლიცენზიის გაცემის შემდეგ მისი ძალაში შესვლიდან ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების საქმიანობას, ზემოაღნიშნულ ბაზრის მოდელში, ჩაანაცვლებს ბუნებრივი გაზის გადაცემა.

5. კომპანიის საქმიანობის რისკების ანალიზი

კომპანიის ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების საქმიანობასთან დაკავშირებული რისკებიდან გამომდინარე, აღსანიშნავია, მომხმარებლების მიერ აღრიცხვის საშუალებების ცდომილებიდან გამომდინარე „ხედმეტად/აღურიცხავად“ მოხმარებული ბუნებრივი გაზის მოცულობა, რომელმაც შესაძლოა გამოიწვიოს ბუნებრივი გაზის დანაკარგების მოცულობის ზრდა და გაზარდოს კომპანიის შესაბამისი ხარჯი. ზემოაღნიშნული რომ განვმარტოთ, ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების ქსელზე მიერთებული სუბიექტები, რომლებიც სარგებლობენ ტრანსპორტირების მომსახურებით, მათ მიერ შესყიდულ ბუნებრივ გაზს იღებენ შესაბამის მიწოდების პუნქტში. ნებისმიერი ასეთი პუნქტი აღჭურვილია ბუნებრივი გაზის აღრიცხვის საშუალებებით, რომელიც ტრანსპორტირებული გაზის მოცულობის შესახებ იძლევა ინფორმაციას. ბუნებრივია, აღრიცხვის საშუალებების ტიპიდან გამომდინარე, დასაშვებია გარკვეული ცდომილება, თუმცა, იმისათვის, რომ კომპანიას ჰქონდეს ინფორმაცია, არის თუ არა ცდომილება დასაშვები ზღვრების ფარგლებში, შესაბამისი სტრუქტურული ერთეული მუდმივ რეჟიმში ახორციელებს მათ შემოწმებას და პრობლემის აღმოჩენის შემთხვევაში, საექსპერტო მომსახურების საშუალებით, ადგენს ფაქტობრივ ცდომილების პროცენტულობას. 2020 წელს რამდენიმე ასეთ შემთხვევას ჰქონდა ადგილი, რომელიც კომპანიამ უმოკლეს ვადებში გამოავლინა. შესაბამისად, დაანგარიშდა კომპანიისადმი მიყენებული ზიანი, რომელიც მხარეებთან გაფორმებული ხელშეკრულებების საფუძველზე ანაზღაურდება. იმისათვის, რომ მომავალშიც არ მოხდეს მსგავსი პრობლემით კომპანიისათვის ფინანსური ზარალის მიყენება, კვლავაც გრძელდება ზემოაღნიშნული ღონისძიებების ჩატარება.

გარდა ამისა, აღსანიშნავია ისეთი შემთხვევები, როდესაც კომპანიის მომხმარებლები, ბუნებრივი გაზის აღრიცხვის კვანძის გვერდის ავლით, ბუნებრივი გაზის უკანონო მოხმარებით, ზიანს აყენებენ კომპანიას. ასეთი შემთხვევების გამოვლენის მიზნით, კომპანია უწყვეტ რეჟიმში ახორციელებს ტრანსპორტირების ქსელზე მიერთებული პირდაპირი მომხმარებლების კუთვნილი მიწოდების პუნქტების მონიტორინგს, რის შედეგადაც 2020 წელს გამოვლენილ იქნა ერთი შემთხვევა, რომლის გამოც კომპანიას შესაბამისი ნორმატიული აქტით განსაზღვრული დათვლის წესის მიხედვით მიაღდა 404,852 ლარის ზიანი. საქმის წარმოება ამჟამად სასამართლოში მიმდინარეობს.

6. საქმიანობის ძირითადი არაფინანსური მაჩვენებლები

ოპერატიული მართვის სამსახურის მიერ 2020 წლის განმავლობაში მოხდა შემდეგი საავარიო-სალიკვიდაცოი სამუშაოების წარმოება: კერძოდ, ცენტრალური ფილიალის მიერ 2020 წლის 17 თებერვალს, წითელი ხიდი-წალკა-ახალქალაქის მაგისტრალური გაზსადენის 82,6 კმ-ზე დაფიქსირდა მილის დაზიანება 0850 სთ-ზე და შესაბამისი სამსახურების მიერ მოხდა აღნიშნული ავარიის ლიკვიდაცია 1700 სთ-ზე (ავარიის ლიკვიდაციისათვის ჯამურად 8 საათი); ასევე 2020 წლის 10 დეკემბერს 0545-1800 საათებზე მოხდა ვლადიკავკაზ-თბილისის 199,5 კმ-ზე დ700 მაგისტრალური გაზსადენის 40 მეტრის სიგრძის მილის შეცვლა (ჯამურად 12 საათი). 28 ნოემბრის 0740 სთ-დან 29 ნოემბრის 0200 სთ-მდე დასავლეთის ფილიალის შესაბამისი სამსახურების მიერ მოხდა ქობულეთის განშტოების მე-11 კმ-ზე დაზიანებული მაგისტრალური მილის საავარიო სამუშაო, რომელსაც ჯამურად დაჭირდა 19 საათი. ჩრდილოეთის ფილიალის შესაბამისი სამსახურის მიერ 19 ივნისს 0900 სთ-დან 2000 საათამდე მოხდა, თბილისი-თელავი-ჟინვალის მაგისტრალური გაზსადენის მილის შეცვლა (ჯამურად 11 საათი).

2020 წლის განმავლობაში გაზის შემოდინების წყვეტა ხდებოდა ლარსის გ/კ-დან. კერძოდ, 2020 წლის 2-9 ივნისისა (ჯამურად 172 საათი) და 26-28 ივნისის (ჯამურად 51 საათი) პერიოდში გაზის შემოდინება შეწყდა ლარსის გ/კ-დან, რომლის დროსაც მიმდინარეობდა სარემონტო სამუშაოები რუსეთის ტერიტორიაზე.

7. გამოყენებული პოლიტიკების აღწერა

როგორც ზემოთ აღინიშნა, კომპანია 2022 წლიდან, შესაბამისი პროცედურების გავლის შემდგომ, საქმიანობას გააგრძელებს როგორც ბუნებრივი გაზის გადამცემი სისტემის ოპერატორი. ამ პროცესის უკეთესად მართვისა და ადმინისტრირებისათვის, კომპანიის ხელმძღვანელობის გადაწყვეტილებით შეიქმნა ახალი დეპარტამენტი - სტრატეგიული დაგეგმვისა და საგარეო ურთიერთობების დეპარტამენტი, რომლის ფუნქციასაც არამხოლოდ ზემოაღნიშნული პროცესის მართვა, არამედ, ვინაიდან იზრდება კომპანიის როლი ბუნებრივი გაზის ბაზარზე, საერთაშორისო და დონორ ორგანიზაციებთან ურთიერთობა, როგორც ევროკავშირის დირექტივებსა და მოთხოვნებთან მიხედვით, ასევე მათი მხრიდან გამოცდილების გაზიარებისა და შესაბამისი უნარების მიღების კუთხითაც.

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

მმართველობის ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

('000 ლარში)

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის მომზადებული მმართველობის ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2021 წლის 26 აპრილს შემდეგი პირის მიერ:

გენერალური დირექტორი

მ. შალამბერიძე

გენერალური დირექტორის
მოადგილე

გ. ხახუბია

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

მმართველობის ანგარიშგება

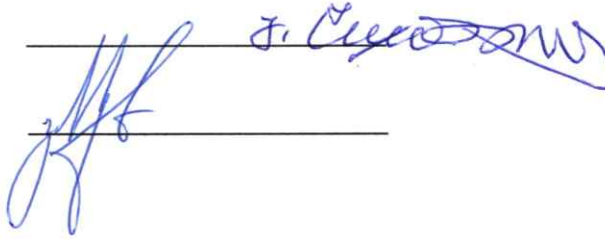
2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

('000 ლარში)

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის მომზადებული მმართველობის ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2021 წლის 26 აპრილს შემდეგი პირის მიერ:

გენერალური დირექტორი

გენერალური დირექტორის
მოადგილე

მ. შალამბერიძე

გ. ხახუბია